

e-MUSEUdelTER

Museu del Ter
MNACTEC

Ajuntament de Manlleu

CERM
Centre d'Estudis
dels Rius Mediterranis
UVIC-UCC

Diputació
Barcelona
xarxa de municipis

#museudelter #MANLLEU

Museu del Ter Plaça de les Dones del Ter, 1
08560 - Manlleu - T 938515176
info@museudelter.cat
www.museudelter.cat

ELS OCELLS DEL PASSEIG DEL TER A MANLLEU

Albert Pedro Font

e-MUSEUdelTER

ELS OCELLS DEL PASSEIG DEL TER A MANLLEU

Albert Pedro Font

Correcció: Consorci per a la normalització lingüística
Disseny: StudiDF
ISBN 978-84-09-39515-6
Març de 2022

Museu del Ter
MNACTEC

Ajuntament de Manlleu

 CERM
Centre d'Estudis
dels Rius Mediterranis
UVIC-UCC

 Diputació
Barcelona
xarxa de municipis

PRÒLEG

Marc Ordeix i Rigo

Amb una longitud aproximada de 2.200 metres, que comença al pont del Tren i acaba a la fàbrica de Can Llanas, el passeig del Ter és el carrer més llarg de Manlleu. Antiga artèria industrial de finals del segle XIX al segle XX, cap a la fi del segle passat es va transformar en un parc urbà.

El seu conjunt és excel·lent per observar-hi ocells. Segurament es deu a la coincidència d'ambients diversos: aigua, illes i platges fluvials, bosc de ribera, arbredes del mateix parc, horts i camps propers. Els uns els aporten aliment, els altres, refugi o un bon lloc on fer el niu. La immediatesa de l'entorn urbà també hi afavoreix la presència d'una munió d'ocells, protegint-los dels seus depredadors, rapinyaires i carnívors, que raregen a l'interior de la ciutat. Així mateix, l'alçada del passeig del Ter en relació amb

el riu proporciona una visibilitat òptima als aficionats als ocells i altres amants de la natura, a banda dels esportistes i els vianants.

L'Albert Pedro, biòleg, naturalista i fotògraf de natura, ha quedat captivat pel passeig del Ter. Veí del barri de la Cavalleria, ha tret profit de la proximitat del seu domicili al passeig i, amb l'aplicació periòdica, gairebé diària, d'un mètode científic, ha anat brodant un treball completíssim i de km 0, editat al mateix passeig pel Museu del Ter.

L'Albert, amb l'amabilitat i l'esperit divulgador que l'ha acompanyat sempre (que ha estat l'embrió de vocacions científiques més que notables, primer al Maresme i posteriorment, sobretot, des de l'Institut Antoni Pous de Manlleu), hi recull exhaustivament les observacions d'ocells fetes

al llarg de més de 30 anys i, amb més detall, dels darrers 6. A banda d'unes xifres i uns resultats magnífics corresponents a un espai relativament petit, les imatges d'ocells que hi ha pres són francament espectaculars.

No ho dubteu: passeu els fulls del llibre sense presses, com l'ha anat bastint el seu autor, i us sorprendreu. De ben segur que, si encara no n'éreu conscients, a partir d'ara us mirareu el passeig del Ter, i també, molt especialment, els ocells, amb uns altres ulls. Amb el plaer immens d'observar-los i amb el desig que, encara, es preservi millor l'entorn natural. Moltes gràcies, Albert, per fer-lo i compartir-lo!

SUMARI

1 INTRODUCCIÓ	10
2 EL PASSEIG DEL TER DE MANLLEU	18
2.1 INTRODUCCIÓ AL PASSEIG DEL TER DE MANLLEU	19
2.2 EL CLIMA DE MANLLEU	23
2.3 AMBIENTS DEL PASSEIG DEL TER DE MANLLEU	24
2.3.1 L'AMBIENT AQUÀTIC	25
2.3.2 L'AMBIENT DE BOSC DE RIBERA	28
2.3.3 L'AMBIENT HUMANITZAT	33
3 ELS OCELLS DEL PASSEIG DEL TER DE MANLLEU	36
3.1 INTRODUCCIÓ ALS OCELLS DEL PASSEIG DEL TER DE MANLLEU	37
3.2 PRESÈNCIA DURANT L'ANY (FENOLOGIA) DELS OCELLS DEL PASSEIG DEL TER	41
4 OCELLS NIDIFICANTS	54
5 OCELLS HIVERNANTS DEL PASSEIG DEL TER	72
6 RECURSOS ALIMENTARIS I RÈGIMS ALIMENTARIS DELS OCELLS DEL PASSEIG DEL TER	84
7 CONSERVACIÓ DE LA BIODIVERSITAT D'OCELLS	96
8 AGRAÏMENTS	102
9 BIBLIOGRAFIA	106
10 ANNEXOS	112
10.1 TAULA FENOLÒGICA DELS OCELLS DEL PASSEIG DEL TER	113
10.2 COMPARATIVA DEL NOMBRE D'INDIVIDUS DE DIFERENTS ESPÈCIES	133

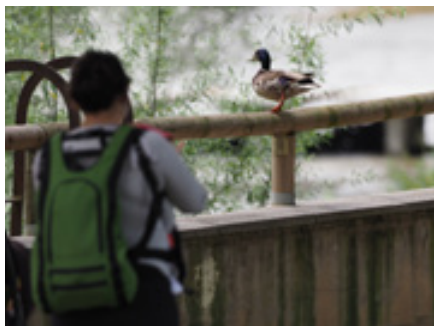
ELS OCELLS
DEL PASSEIG DEL
TER A MANLLEU
INTRODUCCIÓ

1

Coloms roquers domèstics (*Columba livia f. domestica*)

Ànec collverd (*Anas platyrhynchos*)

Gaig (*Garrulus glandarius*)

Concurs d'ocells (03/05/2009), organitzat per l'Agrupació Esportiva Ocellaire de Manlleu a la plaça Fra Bernadí.

Els ocells són animals molt fàcils de veure i de sentir, quasi arreu. Anant pel passeig fàcilment en trobarem o en sentirem: coloms, pardals, algun ànec i d'altres que potser no coneixem. I si ho fem amb mirada d'ornitòleg, en trobarem una gran varietat, se'n poden detectar d'unes vint a quasi quaranta espècies diferents depenent de l'època de l'any en una hora d'observació.

Aquesta elevada diversitat s'explica perquè en el passeig conflueixen diferents ambients, cosa que enriqueix el nombre d'espècies que hi podem trobar i és on troben els recursos necessaris per viure: aliment,

llocs on nidificar, descansar o, senzillament, refugi. Per això, cal explicar primer quines característiques presenta el passeig i el seu entorn, abans de parlar dels ocells, cosa que ens permetrà entendre millor la seva presència.

Si fem una mica d'història, l'afició als ocells a la comarca d'Osona i a Manlleu ve de molt lluny. La pràctica de capturar ocells de cant per fer concursos està ben documentada; l'any 1838, a Sant Vicenç de Torelló, es va fer la primera Fira dels Ocells de la Vall de Torelló i el 1843 el primer concurs d'ocells de Catalunya. L'Agrupació Esportiva Ocellaire

de Manlleu va néixer l'any 1858 i ha tingut un paper actiu en la realització de concursos de cant; destaca el del 18 de maig de 2008 en què es va celebrar el XXXVIII campionat de Catalunya coincidint amb el seu 150è aniversari. Actualment, hi ha menys ocellaires i més aficionats a l'ornitologia, però amb la mateixa passió pels ocells, però ara se'ls observa, se'ls anella o se'ls fotografia. En això hi ha tingut un paper importantíssim el Grup d'Anellament Calldetenes-Osona (GACO), reforçat posteriorment pel Grup de Naturalistes d'Osona (GNO) i el Museu del Ter, entre altres entitats.

En aquest context, el passeig del Ter és un bon lloc per introduir-se al món dels ocells i molts ornitòlegs i aficionats a l'ornitologia de la comarca han començat a conèixer-los, entre d'altres llocs, aquí. També és un bon lloc per observar i estudiar els ocells. De fet, es tenen moltes dades dels ocells que es troben en aquest espai, ja que molts aficionats a l'ornitologia i ornitòlegs hi han fet i hi fan observacions més o menys regularment, la qual cosa ens permet de tenir força informació.

Passeig del Ter des de Can Llanes

Sortida ornitològica guiada (04/10/2008).

Observació d'ocells de riu a Manlleu. Diumenges a la vora del Ter, organitza Museu del Ter. (12/02/2017), Autor: David Fajula.

Alumnes de l'Escola Pompeu Fabra de Manlleu observant ocells després de visitar l'exposició "Els ocellots del Ter". (28/09/2021) Autor: Joan Puigdevall

Curs flash d'introducció a l'ornitologia organitzat per l'ICO. (07/11/2021)

Per a la realització d'aquest estudi sobre els ocells del Ter a Manlleu s'han utilitzat diferents fonts de consulta complementàries. D'una banda, la bibliografia i, de l'altra, les dades aportades en activitats de ciència ciutadana com les del portal "ornitho.cat" de l'ICO (Institut Català d'Ornitologia) o dels censos d'ocells aquàtics hivernants de la conca de l'Alt Ter. Però aquest treball beu sobretot de la rutina gairebé diària de treball de camp en un tram del passeig: fent un recorregut, de més d'una hora de durada, acompanyat dels gossos, els binocles i la càmera, anotant sistemàticament totes les observacions i procurant fotografiar les de més interès. Aquesta constància i regularitat en els últims anys ha portat a un coneixement pràcticament familiar dels ocells del passeig i del Ter a Manlleu.

Fotografiant ocells. Autora: Rocío de Sardi.

Observant ocells. Autora: Rocío de Sardi.

ELS OCELLS
DEL PASSEIG DEL
TER A MANLLEU

EL PASSEIG DEL TER DE MANLLEU

2

Passeig del Ter. Font: Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya.

2.1 INTRODUCCIÓ AL PASSEIG DEL TER DE MANLLEU

L'àrea que comentarem es correspon als dos quilòmetres de façana urbana de riu entre la fàbrica de Can Llanas (1) i la resclosa de la Teula (2), al costat del pont del ferrocarril (3). I inclou, el passeig del Ter (4), el riu Ter (5) i les seves ribes, i el canal industrial de Manlleu (6), on les cases i les edificacions o el canal industrial són els límits a la riba esquerra, i també ho són, a la riba dreta, la finalització del llit d'inundació amb o sense bosc de ribera i el penya-segat (7), en una part del tram, que acaba a la devesa (8). A partir d'ara quan parlem dels ocells del passeig del Ter ens referirem a tota aquesta àrea.

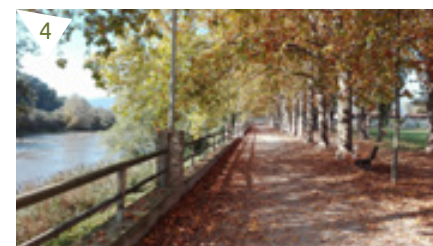
Resclosa de la Teula i pont de la via del tren.

Al fons, el pont de la via del tren.

Vista del riu des del passeig; al fons, el pont de la via del tren.

Passeig del Ter. Al fons a la dreta, el camp de futbol

El pont de Can Molas.

Can Llanas (1)
 Resclosa de la Teula (2)
 Pont del ferrocarril (3)
 Passeig del Ter (4)
 Riu Ter (5)
 Ribes, i el canal industrial de Manlleu (6)
 Bosc de ribera i el penya-segat (7)
 La devesa (8).

A la dreta, el parc infantil des del pont de Can Molas.

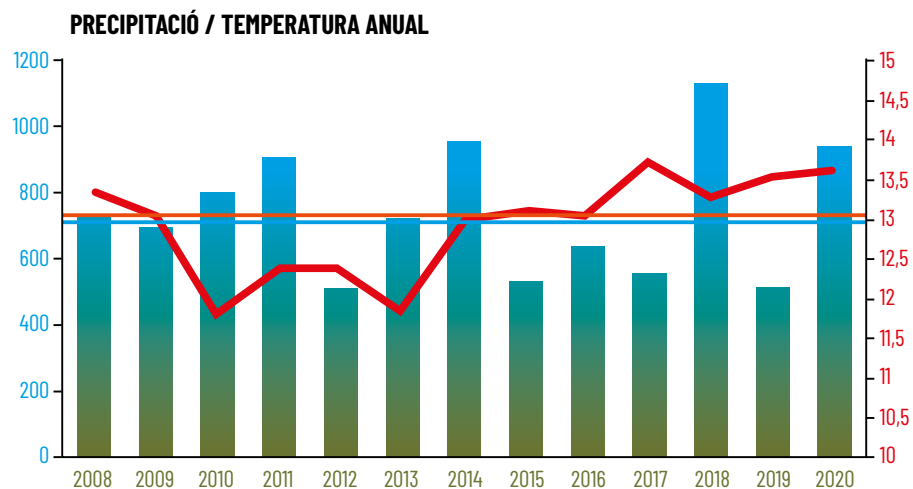
Al fons, la passera des del pont de Can Molas.

El pont de Can Molas (a l'esquerra) des de la passera.

La devesa (a la dreta) i Can Llanas des de l'embarcador

Temperatures mitjanes i precipitació total des de l'any 2008 fins al 2020.
Font: Modificat de Meteomanlleu.

2.2 EL CLIMA DE MANLLEU

El clima, com a la resta de la Plana de Vic, és el mediterrani continental humit o oriental que es caracteritza per hiverns freds i estius calorosos, amb boira i pluges escasses i irregulars. Les dades meteorològiques de Manlleu de l'última dècada respecte a la temperatura mitjana anual està una mica per sobre dels 13 °C, la temperatura mitjana al gener està en uns 3,5 °C, la temperatura mitjana de l'agost és d'uns 22,5 °C i les precipitacions mitjanes anuals estan per sobre dels 700 mm/m².

També cal tenir en compte la influència directa del riu Ter, que aporta humitat al passeig del Ter.

2.3 AMBIENTS DEL PASSEIG DEL TER DE MANLLEU

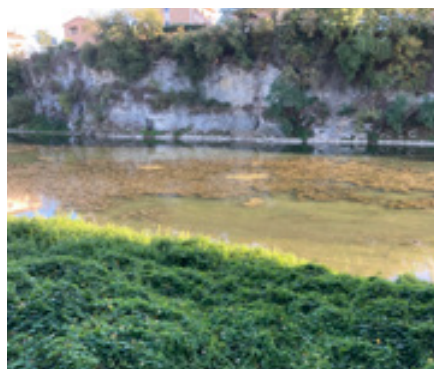
El passeig del Ter és un espai petit però hi trobem força espècies d'ocells pel fet de coincidir diferents ambients, encara que hi ha ocells que no són exclusius d'un sol ambient. Aquests ambients són: l'ambient aquàtic, l'ambient de bosc de ribera i l'ambient humanitzat, que també afecta els dos anteriors, i inclou el passeig enjardinat i el límit del nucli urbà.

L'ambient aquàtic pròpiament dit correspon al riu Ter, però també, en part, al canal industrial. En aquest ambient hi trobem plantes aquàtiques com els potamogètons (*Potamogeton sp*) força abundants avançada la primavera i l'estiu, peixos i invertebrats aquàtics, que són un recurs alimentari molt important per a determinats ocells. A les vores del riu i a tocar a l'aigua podem trobar canyís (*Phragmites australis*) i boga (*Typha latifolia*), que són bons llocs de refugi per als ocells, però malauradament són poc importants, i, també, el lliri groc (*Iris pseudacorus*), resultat d'una restauració que es va fer fa anys. Fora de l'aigua, a les parets del canal industrial trobem vegetació que pot ser lloc de refugi o de nidificació, per exemple, de la cuereta torrentera (*Motacilla cinerea*), que ho fa

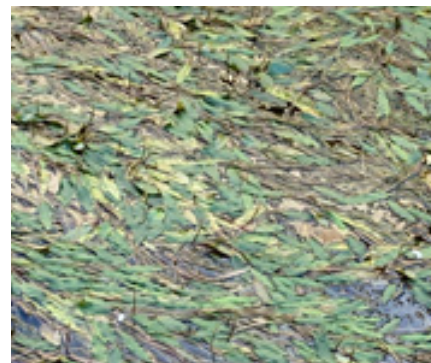
entre els matolls de la morella roquera (*Parietaria officinalis*), o de la merla (*Turdus merula*), a més de ser una font directa d'aliment per als ocells, o indirecta, ja que hi ha amagats diverses espècies d'invertebrats.

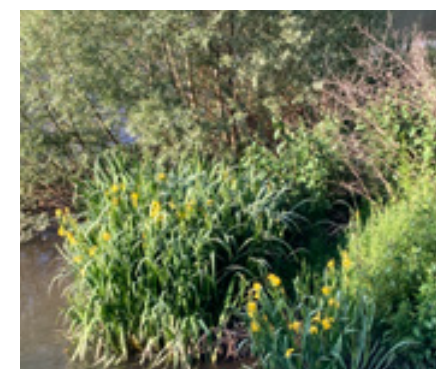
Plantes aquàtiques

Plantes aquàtiques

Potamogètons (*Potamogeton sp*)

Plantes aquàtiques al canal industrial

Canyís (*Phragmites australis*). (29/05/2021)Canyís (*Phragmites australis*). (06/12/2017)Boga (*Typha latifolia*)Lliri groc (*Iris pseudacorus*)

2.3.1 L'AMBIENT AQUÀTIC

Aquest ambient està directament afectat per les diferències de cabal del riu, a les crescudes i a les baixades de nivell, encara que puntualment aquestes últimes poden estar relacionades amb el cabal que porta en un moment determinat el canal industrial.

El Ter amb un cabal mitjà

Crescoda del riu

Baixada important del nivell del cabal del riu

Baixada important del nivell del cabal del riu

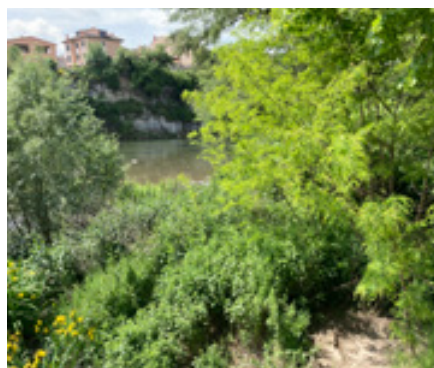
L'ambient de bosc de ribera se situa a les vores del riu, però també al voltant del canal industrial. És un ambient degradat, a més al marge esquerre del riu hi ha el mur del passeig que trenca la seva continuïtat, igual que el penya-segat d'una part de la riba dreta. La comunitat vegetal que correspondria a Manlleu seria la verneda, mentre que l'arbre predominant és el salze blanc (*Salix alba*), però no podem parlar de salzeda pel seu estat de degradació. Sortosament s'han fet restauracions plantant diverses espècies de salzes (*Salix sp*) i verns (*Alnus glutinosa*) que en un futur enriqueiran aquest ambient. També hi trobem espècies introduïdes directa o indirectament per l'home com és la robínia (*Robinia pseudo-acacia*), diferents espècies del gènere *Populus sp* (pollancre o carolines) i l'auró americà (*Acer negundo*). Del canal industrial, entre el pavelló i el pont de la via del tren, cal esmentar l'àlber (*Populus alba*).

2.3.2 L'AMBIENT DE BOSC DE RIBERA

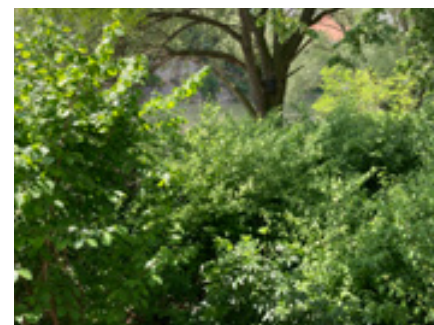
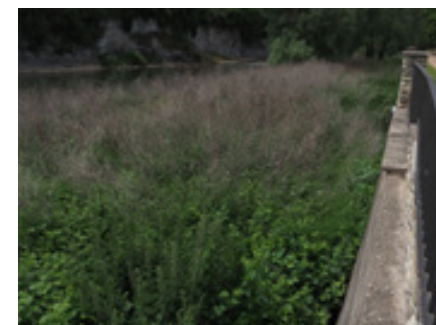
Entre els arbusts destaquen

Illeta i bosc de ribera de la riba esquerra

Salze blanc (*Salix alba*)Restauració amb verns (*Alnus glutinosa*)Robínia (*Robinia pseudo-acacia*)Pollancre (*Populus sp.*), al mig i a la dreta a dalt.Pollancre (*Populus sp.*), a dalt a l'esquerra, i l'auró americà (*Acer negundo*), al davant a la dreta.

el saüc o saüquer (*Sambucus nigra*), el sanguinyol (*Cornus sanguinea*), l'esbarzer (*Rubus ulmifolius*) i algun avellaner (*Corylus avellana*) introduït, aquest, en alguna replantació. L'estrat herbaci del llit d'inundació del riu presenta un recobriment molt elevat, ja que està colonitzat per plantes de procedència diversa mitjançant llavors dutes per l'aigua: algunes nitròfiles com l'ortiga gran (*Urtica dioica*), a més d'altres com l'herba sabonera (*Saponaria officinalis*), lianes com la corretjola gran (*Convolvulus sepium*) o espècies invasores com la budleia (*Buddleja davidii*) o la nyàmera (*Helianthus tuberosus*). També podem trobar-hi canyes (*Arundo donax*), però queden situades en punts molt concrets.

Avellaner (*Corylus avellana*), a l'esquerra, saüc o saüquer (*Sambucus nigra*), al mig, i sanguinyol (*Cornus sanguinea*), a la dreta.Esbarzer (*Rubus ulmifolius*), davant a la dreta i a l'esquerra, ortiga gran (*Urtica dioica*), al mig, i blets (*Chenopodium sp*) secs, al fons.Esbarzer (*Rubus ulmifolius*), davant a la dreta, i ortiga gran (*Urtica dioica*), al mig i a l'esquerra. (10/05/2021)La vegetació anterior es comença a recobrir de la corretjola gran (*Convolvulus sepium*). (06/07/2021)

Aquest ambient va canviant de fesomia al llarg de l'any, els arbres són caducifolis i a l'hivern perden les fulles, mentre que l'estrat herbaci també es va modificant amb el predomini visual d'unes plantes al principi de la primavera per unes altres avançant cap a l'estiu, per quedar ben despul·lat a l'hivern.

Budleia (*Buddleja davidii*), al mig. (02/08/2021)

Predomini de la corretjola gran (*Convolvulus sepium*). (01/08/2021)

Apareix la nyàmera (*Helianthus tuberosus*). (22/09/2021)

En aquest ambient els arbres són bons llocs per nidificar o senzillament de repòs per determinats ocells, a part de font d'alimentació, com els seus brots tendres, les seves llavors com les del vern (*Alnus glutinosa*), o els insectes i les seves larves, que es troben en les rugositats de l'escorça o entre les fulles. El sotabosc, que hi ha qui el veu com un espai brut i deixat, és un lloc ideal per refugiar-se, per nidificar o per alimentar-se de les llavors de les diferents plantes que hi trobem o dels insectes o altres invertebrats que hi habiten. En determinades zones del riu, envoltades d'aigua, trobem terrenys codolosos o sorrencs que han estat transportats pel riu en diferents avingudes i són colonitzats de seguida per la vegetació, on destaquen els salzes (*Salix* sp), com és el cas de la illeta de davant del carrer Sant Martí, que és un lloc de refugi important per als ocells, a més de font d'alimentació, sobretot d'ocells limícoles i de ribera.

Aquest ambient està directament afectat per les crescudes del cabal del riu.

La nyàmera (*Helianthus tuberosus*) i altres herbes comencen a pansir-se (06/12/2021).

Arbres sense fulles o a quasi sense. (28/02/2017)

El passeig no deixa de ser un espai enjardinat on trobem arbres que donen una continuïtat als del bosc de ribera, però d'espècies diferents i moltes foranes. Els arbres del passeig són un bon lloc per nidificar, refugiar-se, descansar i alimentar-se, i subministren fruits, com ho fan les moreres (*Morus alba*), o llavors com les dels lledoners (*Celtis australis*) o les alzines (*Quercus ilex*). L'espai amb més diversitat d'arbres es dona entre el carrer Sant Martí i el Museu del Ter, cosa que es troba a faltar en altres trams, ja que la diversitat d'arbres també aporta diversitat de recursos, sobretot, alimentaris. Si, d'una banda,

d'arbres n'hi ha força, de l'altra, manquen quasi totalment els arbusts i les herbes.

Les vores del passeig estan en contacte amb les cases o les edificacions del nucli urbà; això permet que espècies més lligades a aquest ambient humanitzat els trobem al passeig o al riu, com els pardals comuns (*Passer domesticus*) o les orenetes cuablanques (*Delichon urbicum*). Alhora, altres espècies que troben a faltar els arbusts del passeig eixamplen el seu habitat natural del bosc de ribera als jardins de les cases properes, com, per exemple, la merla (*Turdus merula*).

Passeig amb el parc infantil a l'esquerra.

Plàtans (*Platanus hybrida*) al passeig a l'alçada del camp de futbol.

2.3.3

L'AMBIENT HUMANITZAT

Passeig amb els rentants a la dreta al fons.

Passeig a l'alçada del carrer Sant Martí.

ELS OCELLS
DEL PASSEIG DEL
TER A MANLLEU

ELS OCELLS DEL PASSEIG DEL TER DE MANLLEU

3

Al món hi ha un total de 10.989 espècies d'ocells, d'aquests se n'han vist 415 a Catalunya, 274 a Osona, 220 a Manlleu i 180 al passeig del Ter.

LLISTA COMPARATIVA DEL NOMBRE D'ESPÈCIES D'OCELLS A DIFERENTS LLOCS

Lloc	Nombre d'espècies d'ocells	Font
Món	10.989	Segons la llista patró del <i>Handbook of the Birds of the World</i> i <i>BirdLife International</i> a <i>All the Birds of the World</i> (p. 31)
Catalunya	415	Segons el Comitè Avifaunístic de Catalunya (CAC) a la <i>Llista Patró dels ocells de Catalunya</i> Edició 4.1- agost de 2015
Osona	274	Segons la llista del GNO (en revisió)
Manlleu	221 (+3)	Condicó d'estar present a la <i>Llista Patró dels ocells de Catalunya</i> Edició 4.1- agost de 2015 i a la base de dades consultable ornitho.cat
Passeig del Ter	180	Condicó d'estar present a la <i>Llista Patró dels ocells de Catalunya</i> Edició 4.1- agost de 2015 i a la base de dades consultable ornitho.cat

Les dades de Manlleu i del passeig del Ter s'han extret de la base de dades consultables del portal ornitho.cat, que és un portal de ciència ciutadana de seguiment de la biodiversitat on tothom pot accedir, i només s'han tingut en compte les de les espècies que es troben a la Llista Patró dels ocells de Catalunya. Aquestes dades s'han utilitzat totes com a vàlides sense fer cap consideració, cosa que pot portar a discussió. Per exemple, n'hi ha que estan entrades al portal però no estan homologades com espècies d'ocells de Catalunya segons aquesta llista patró, com és el cas de l'oca egípcia (*Alopochen*

aegyptiaca) que a més ha nidificat a la comarca, per tant no està inclosa a la llista de Manlleu o a la del Passeig del Ter. O bé, que estan a la llista patró i al portal ornitho.cat però podien haver estat alliberades o escapades de captivitat com per exemple el faisà (*Phasianus colchicus*) o la cotorra de Kramer (*Psittacula krameri*) i aquestes espècies sí que estan incloses en aquestes llistes.

En això difereix de les dades de la llista de la comarca d'Osona que s'està elaborant i que sí que té en compte aquests detalls, d'aquí que no siguin aquestes llistes del tot comparables. A més, aquesta inclou les dades amagades del portal ornitho.cat, les quals si modificarien la llista d'ocells de Manlleu (+3), però no la del passeig del Ter. I, també, preveu possibles canvis en la futura nova *Llista Patró dels ocells de Catalunya* tenint com a referència llistes patró d'altres països elaborades a partir del 2015.

Les dades del portal ornitho.cat utilitzades per saber les espècies d'ocells del passeig del Ter fan referència quasi exclusivament a dos punts: "Riu Ter a Manlleu, embarcador, Manlleu-440m"; i, "Riu Ter a

3.1 INTRODUCCIÓ ALS OCELLS DEL PASSEIG DEL TER DE MANLLEU

Ortofotomapa 2: Passeig del Ter. Font: Adaptació del portal ornitho.cat.

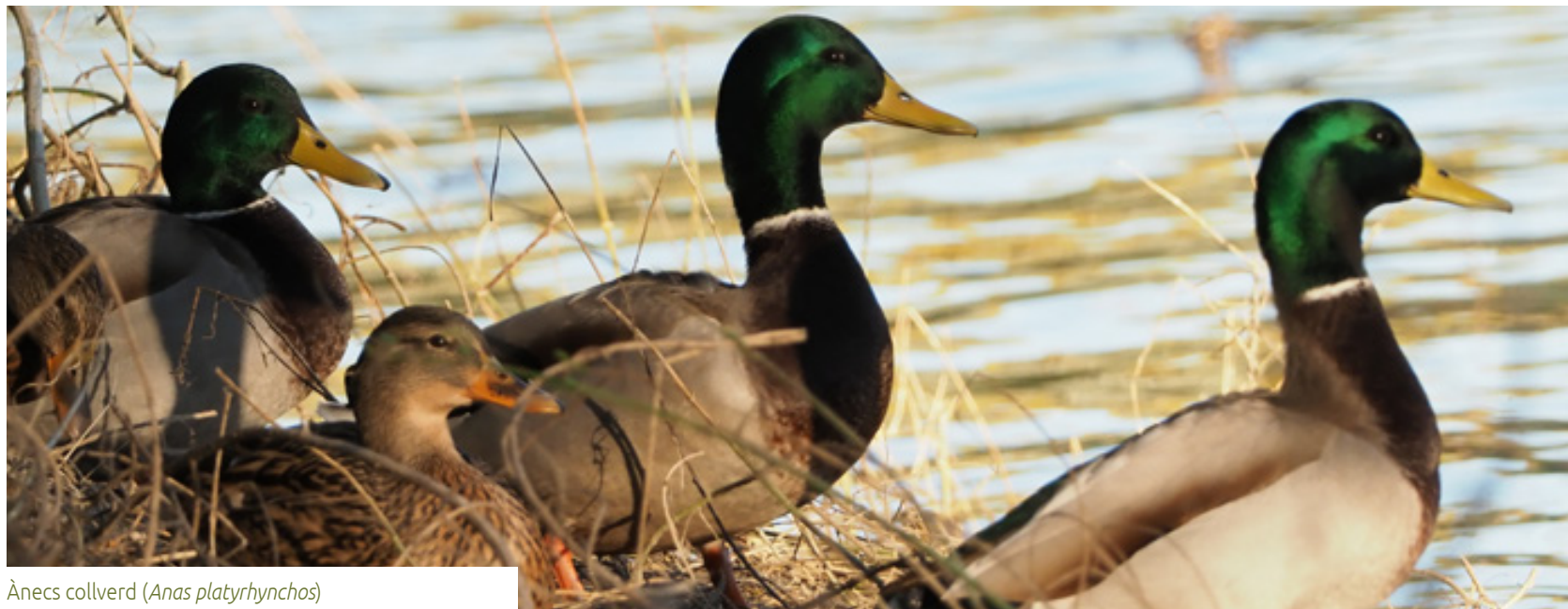
Manlleu, zona esportiva, Manlleu-445m". De les dades d'altres punts que inclouen el Passeig del Ter només s'han tingut en compte les que se sap en tota seguretat que corresponen al passeig, com moltes del "Pla de la Caseta, Manlleu-443m", però no a d'altres zones de Manlleu, per exemple, el xatrac comú (*Sterna hirundo*) que indica que s'ha vist a la devesa i davant del dubte de si es corresponia també al passeig o no, no s'hi ha inclòs.

Tenint en compte els criteris anteriors el nombre màxim d'espècies en un any que s'han vist al passeig del Ter durant els últims 6 anys és de 121 que correspon a l'any 2021.

Les diferències del nombre d'espècies d'ocells poden ser a causa de la diferència en l'esforç de prospecció fet a les dues àrees (2016 i 2020) o a les condicions mediambientals generals, sobretot d'Europa que poden haver influït en la mobilitat dels ocells de pas o accidentals cap a l'àrea d'estudi.

NOMBRE D'ESPÈCIES D'OCELLS OBSERVATS A MANLLEU I AL PASSEIG DEL TER DURANT ELS ÚLTIMS 6 ANYS.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Manlleu	130	134	125	143	125	145
Passeig del Ter	79	97	90	105	98	121
Diferència Manlleu. – Passeig del Ter	51	37	35	38	27	24

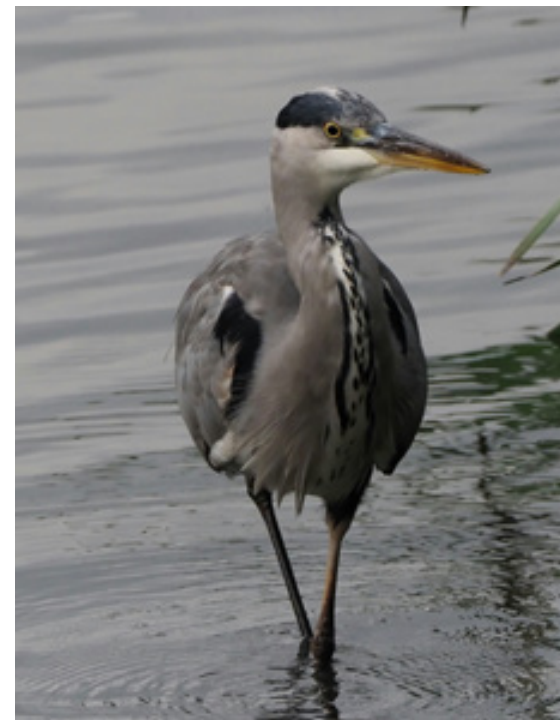
Ànecs collverd (*Anas platyrhynchos*)

3.2 PRESÈNCIA DURANT L'ANY (FENOLOGIA) DELS OCELLS DEL PASSEIG DEL TER

El nombre d'espècies d'ocells presents al passeig del Ter, com a Manlleu i a la resta de la comarca varia al llarg de l'any. Segons l'època de l'any en que hi són presents podem parlar d'espècie:

Sedentària/Resident/Present tot l'any/(S). Espècie present tot l'any, generalment nidificant regular com l'ànec collverd (*Anas platyrhynchos*). En podem trobar de no nidificants, però si que ho fan en llocs propers com el bernat pescaire (*Ardea cinerea*). A vegades, s'observen individus d'una espècie durant tot l'any però no podem assegurar que siguin les mateixes poblacions que hi passen tot l'any.

Bernat pescaire (*Ardea cinerea*)

Migradora. Espècie que només es presenta durant una determinada època de l'any. Inclou les espècies estivals, hivernants i de pas.

Estival/(E). Espècie que arriba a la primavera procedent de l'Àfrica i marxa a la tardor. N'hi ha que hi nien com el rossinyol (*Luscinia megarhynchos*) i n'hi ha que no, llavors podem parlar d'espècie estiuellant com seria el cas del falciot negre (*Apus apus*) respecte del Passeig del Ter.

Falciot negre (*Apus apus*)

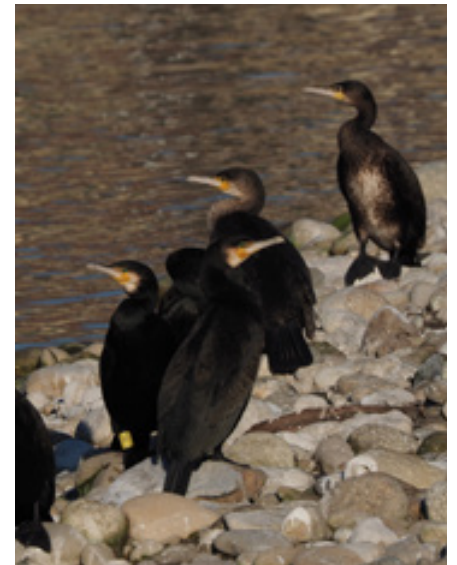
Rossinyol (*Luscinia megarhynchos*)

Cames llargues (*Himantopus himantopus*)

Hivernant/(H). Espècie que ve a passar la tardor i l'hivern procedent del nord d'Europa on s'ha reproduït, com el corb marí gros (*Phalacrocorax carbo*).

De pas/ (P). Espècie només present en migració a la primavera (migració pre-nupcial) i a la tardor (migració post-nupcial), com el cames llargues (*Himantopus himantopus*).

Corb marí gros (*Phalacrocorax carbo*)

Fotja vulgar (*Fulica atra*).

Accidental/Rara/(A). Espècie molt escassa o ocasional ja sigui hivernal, estival o de pas, amb poques cites anteriors i que poden aparèixer puntualment com el becplaner (*Platalea leucorodia*) o per passar uns dies com la fotja vulgar (*Fulica atra*). En general, les causes de la seva presència són moviments de dispersió de l'espècie, d'irrupció per manca d'aliments o per condicions meteorològiques adverses en les àrees normals de la distribució de l'espècie.

Becplaner (*Platalea leucorodia*).

Utilitzarem en aquest document la paraula o la lletra en negreta per indicar la categoria o estatus fenològic, que farà referència en un sentit ampli a Manlleu, ja que l'espai que ocupa el passeig del Ter és molt reduït i com que els ocells es mouen molt i no en saben de límits, seria difícil de situar-los en un dels estatus.

Cal tenir present que hi ha espècies que presenten més d'un estatus. En alguns, una part de la població és sedentària i l'altra hivernant. Són els migradors parcials, com la merla (*Turdus merula*) o l'ànec collverd (*Anas platyrhynchos*) o que una part de la població és estival o hivernant i l'altra de pas, com el papamosques gris (*Muscicapa striata*).

També podem trobar espècies que només sobrevolen el Passeig, però difícilment s'hi paren, n'hi ha de sedentàries a Manlleu o la comarca com el corb (*Corvus corax*) o de migradores com el milà negre (*Milvus migrans*).

Si analitzem dades de presència d'espècies d'ocells en un dia concret en diferents estacions de l'any per evidenciar a quina categoria fenològica pertanyen, les que queden ben categoritzades són les que presenten un nombre elevat d'individus o les que quasi sempre les detectem encara que el nombre sigui petit. Això queda reflectit a la taula 3, encara que no sempre, com és el cas de la garsa (*Pica pica*), la cornella negra (*Corvus corone*) o els pardals (*Passer sp*) entre d'altres, que no apareixen a totes les dates escollides. També podem trobar exemplars d'alguna espècie en estacions que no es corresponen amb la seva fenologia com el martinet de nit (*Nycticorax nycticorax*) que és estival, però acostumem a veure'n algun exemplar a l'hivern.

Taula comparativa del nombre d'individus de diferents espècies presents en diferents estacions de l'any a partir de llistes d'ocells fetes al passeig del Ter des del tram de Can Llanas fins el pont de Can Molas, en un interval aproximat d'una hora d'observació al matí. Està indicat l'estatus fenològic de les espècies en negreta quan queda ben categoritzat amb aquestes observacions o en color quan falten dades: sedentàries (S), estivals (E), hivernants (H) i de pas (P) o (A) accidentals.

Espècie: nom vulgar (nom científic)	Fenologia	Nombre d'individus			
		6 juliol 2020	6 octubre 2020	6 gener 2021	6 abril 2021
Ànec collverd (<i>Anas platyrhynchos</i>)	S	24	16	36	21
Corb marí gros (<i>Phalacrocorax carbo</i>)	H	0	8	7	0
Martinet de nit (<i>Nycticorax nycticorax</i>)	E	0	0	0	1
Esplugabous (<i>Bubulcus ibis</i>)	S	0	0	1	0
Martinet blanc (<i>Egretta garzetta</i>)	S	2	1	3	1
Agró blanc (<i>Ardea alba</i>)	H	0	0	3	0
Bernat pescaire (<i>Ardea cinerea</i>)	S	1	4	2	0
Polla pintada (<i>Porzana porzana</i>)	P/A	0	0	0	1
Polla d'aigua (<i>Gallinula chloropus</i>)	S	1	1	2	2
Corriol petit (<i>Charadrius dubius</i>)	E	1	0	0	3
Xivita (<i>Tringa ochropus</i>)	H/P(S)	0	0	1	0

Gavià argentat (<i>Larus michahellis</i>)	S	50	6	12	6
Colom roquer domèstic (<i>Columba livia</i>)	S	21	25	20	14
Tudó (<i>Columba palumbus</i>)	S	10	5	16	11
Tórtora turca (<i>Streptopelia turtur</i>)	S	2	1	1	1
Falciot negre (<i>Apus apus</i>)	E	10	0	0	0
Blauet (<i>Alcedo atthis</i>)	S	0	1	0	1
Picot garser gros (<i>Dendrocopos major</i>)	S	0	1	0	0
Cotorreta de pit gris (<i>Myiopsitta monachus</i>)	S	0	2	0	0
Oriol (<i>Oriolus oriolus</i>)	E	1	0	0	0
Garsa (<i>Pica pica</i>)	S	1	1	0	2
Gaig (<i>Garrulus glandarius</i>)	S	6	1	0	0
Cornella negra (<i>Corvus corone</i>)	S	0	2	5	1
Mallerenga blava (<i>Cyanistes caeruleus</i>)	S	0	0	2	1
Mallerenga carbonera (<i>Parus major</i>)	S	3	2	2	2
Oreneta vulgar (<i>Hirundo rústica</i>)	E	2	7	0	1
Oreneta cuablanca (<i>Delichon urbicum</i>)	E	8	6	0	15
Rossinyol bord (<i>Cettia cetti</i>)	S	0	2	1	3

Mallerenga cuallarga (Aegithalos caudatus)	S	0	7	7	0
Mosquiter comú (Phylloscopus collybita)	H	0	0	3	0
Tallarol de casquet (Sylvia atricapilla)	S	3	0	1	4
Pica-soques blau (Sitta europaea)	S	0	0	1	0
Raspinell comú (Certhia brachydactyla)	S	1	1	0	2
Cargolet (Troglodytes troglodytes)	S	2	1	1	1
Estornell vulgar (Sturnus vulgaris)	S	0	0	1	0
Merla (Turdus merula)	S	3	7	2	8
Pit-roig (Erithacus rubecula)	S	0	2	4	2
Rossinyol (Luscinia megarhynchos)	E	1	0	0	0
Cotxa fumada (Phoenicurus ochruros)	S	0	0	3	0
Pardal comú (Passer domesticus)	S	12	0	4	1
Pardal xarrec (Passer montanus)	S	7	0	4	5
Cuereta torrentera (Motacilla cinerea)	S	1	2	3	1
Cuereta blanca vulgar (Motacilla alba)	S	2	1	3	1
Grasset de muntanya (Anthus spinoletta)	H	0	0	1	1

Pinsà comú (Fringilla coelebs)	H/S	0	0	1	0
Verdum (Chloris chloris)	S	5	0	0	3
Cadernera (Carduelis carduelis)	S	1	0	2	3
Gafarró (Serinus serinus)	S	1	0	0	1
Total d'espècies		27	26	32	31

Si en lloc d'agafar les dades d'un dia per estació de l'any, haguéssim agafat les dades de cinc dies seguits s'hauria pogut determinar millor l'estatus fenològic de les espècies anteriors, com les que no queden ben categoritzades. A més n'apareixerien de noves que no es van observar aquells dies.

Taula comparativa del nombre d'espècies d'ocells a partir de llistes d'observació en un dia o en cinc de seguits en diferents moments de l'any fetes al Passeig del Ter des del tram de Can Llanas fins el pont de Can Molas en un interval aproximat d'una hora.

Dia/dies del mes	Nombre d'espècies			
	juliol 2020	octubre 2020	gener 2021	abril 2021
6 de	27	26	32	31
6 al 10 de	40	34	42	45

Aquests valors del nombre d'espècies d'ocells en diferents moments de l'any són uns bons indicadors que el passeig del Ter és un bon lloc per observar ocells, sobretot a l'hivern i a la primavera.

A part de la fenologia, aquestes dades poden aportar altres informacions o tendències de les poblacions de les diferents espècies durant l'any. Per exemple, l'abundància de l'ànec collverd (*Anas platyrhynchos*) a l'estiu es pot explicar per l'augment de la població pels naixements, i a l'hivern per l'arribada d'individus hivernants que se sumen als sedentaris. Mentre que la davallada de la primavera, ho seria per la tornada d'individus a les àrees de nidificació situades més al nord i perquè els sedentaris són més difícils de detectar en estar amagats en ple període reproductor. I el descens de població a l'octubre podria venir determinada per la dispersió dels ànecs a altres àrees.. Tot i així, per ser vàlid caldria contrastar-ho en dades de més anys, ja que es podrien trobar sorpreses a causa de les condicions meteorològiques adverses o a les epidèmies com el botulisme, per exemple.

Taula comparativa del nombre d'individus d'ànec collverd (*Anas platyrhynchos*) en diferents estacions de l'any, fetes al passeig del Ter des del tram de Can Llanas fins el pont de Can Molas.

Ànec collverd (<i>Anas platyrhynchos</i>)				
Dia/dies del mes	Nombre o mitjana d'individus			
	juliol 2020	octubre 2020	gener 2021	abril 2021
6 de	24	16	36	21
6 al 10 de	48.6	12.6	36,4	17.8

ELS OCELLS
DEL PASSEIG DEL
TER A MANLLEU
**OCELLS
NIDIFICANTS**

4

Al portal ornitho.cat, a part de la data, la localitat, l'espècie i nombre total d'individus, es poden entrar altres dades com "Codi Atles", que fan referència a la nidificació i que són una de les fonts per fer els Atles dels ocells nidificants de Catalunya. Les diferents categories d'evidències de reproducció són: reproducció possible (A), reproducció probable (B) i reproducció segura (C); les quals es divideixen en subcategories.

Per determinar els ocells que nidifiquen al passeig del Ter es faran servir només les evidències de reproducció segura d'aquest portal, ja que en ser un espai relativament petit i els ocells es mouen molt, es fa molt difícil de saber si han niat al Passeig o en espais o edificis propers. Tampoc es tindrà en compte la presència de joves recents envolats (nidícoles) d'ocells com la oreneta vulgar (*Hirundo rústica*) o el gavià argentat (*Larus michahellis*) que segur que han nidificat en edificis propers i no al Passeig.

Tenint en compte aquests criteris el nombre d'espècies d'ocells que han nidificat o nidifiquen al passeig del Ter és de 30, que no vol dir que totes ho facin regularment cada any, com per exemple el xot (*Otus scops*), la boscarla de canyar (*Acrocephalus scirpaceus*), el corriol petit (*Charadrius dubius*) o el pamosques gris (*Muscicapa striata*).

Evidències de reproducció segura de les diferents espècies nidificants del passeig del Ter a partir de les dades del portal ornitho.cat. Només s'indica la subcategoria més important (número més elevat).

C: Evidència de reproducció segura.

Espècie d'ocells

C10: Comportament de distracció de predadors.

C11a: Niu amb signes d'haver estat utilitzat durant l'any en curs

C11b: Closques d'ou (de l'actual període de nidificació).

C12: Joves recent envolats (nidícoles) o polls amb plomissol (nidífugs).	. Xot (<i>Otus scops</i>) . Rossinyol bord (<i>Cettia cetti</i>) . Mallerenga cuallarga (<i>Aegithalos caudatus</i>) . Gaig (<i>Garrulus glandarius</i>) . Boscarla de canyar (<i>Acrocephalus scirpaceus</i>) . Tord comú (<i>Turdus philomelos</i>) . Cadenera (<i>Carduelis carduelis</i>)
C13a: Ocell entrant o sortint del niu (ocupat) però no es veu el contingut.	. Garsa (<i>Pica pica</i>) . Mallerenga blava (<i>Cyanistes caeruleus</i>) . Verdum (<i>Chloris chloris</i>)
C13b: Niu amb ocell covant.	
C14a: Adult duent sacs fecals.	
C14b: Adult duent becada.	. Blauet (<i>Alcedo atthis</i>) . Tallarol de casquet (<i>Sylvia atricapilla</i>) . Raspinell comú (<i>Certhia brachydactyla</i>) . Cargolet (<i>Troglodytes troglodytes</i>) . Rossinyol (<i>Luscinia megarhynchos</i>) . Cotxa fumada (<i>Phoenicurus ochruros</i>) . Pardal comú (<i>Passer domesticus</i>) . Cuereta blanca vulgar (<i>Motacilla alba</i>)
C15: Niu amb ous.	. Ànec collverd (<i>Anas platyrhynchos</i>)
C16: Niu amb polls vistos o sentits.	. Polla d'aigua (<i>Gallinula chloropus</i>) . Corriol petit (<i>Charadrius dubius</i>) . Colom roquer domèstic (<i>Columba livia</i>) . Tudó (<i>Columba palumbus</i>) . Mallerenga carbonera (<i>Parus major</i>) . Pica-soques blau (<i>Sitta europaea</i>) . Merla (<i>Turdus merula</i>) . Papamosques gris (<i>Muscicapa striata</i>) . Pit-roig (<i>Erithacus rubecula</i>) . Pardal xarrec (<i>Passer montanus</i>) . Cuereta torrentera (<i>Motacilla cinerea</i>)

C10: Comportament de distracció de predadors. Corriols petits (*Charadrius dubius*) versus martinet blanc (*Egretta garzetta*).

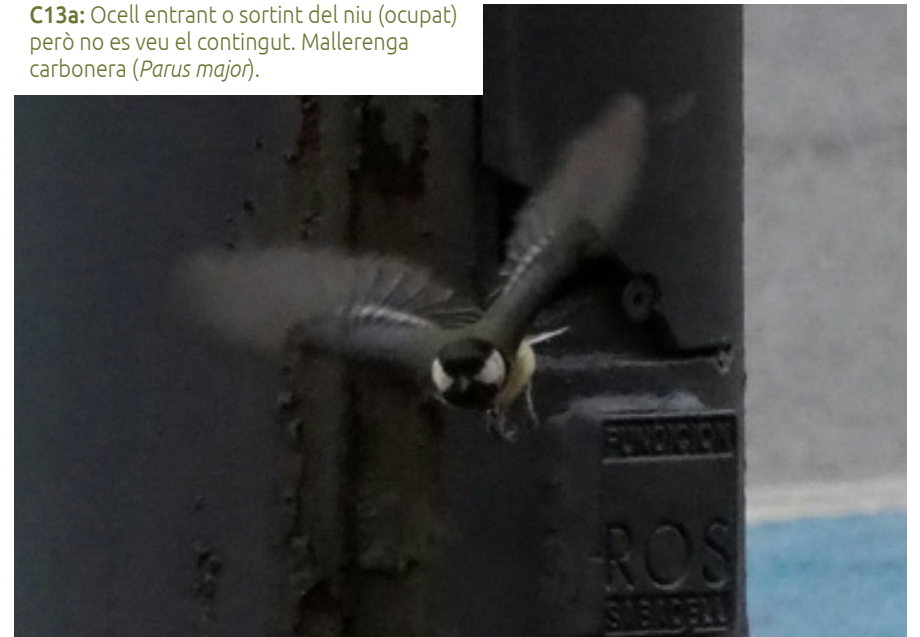

C11a: Niu amb signes d'haver estat utilitzat durant l'any en curs. Niu de tudó (*Columba palumbus*).

C12: Joves recent envolats (nidícoles) o polls amb plomissol (nidífugs). Pit-roig (*Erithacus rubecula*).

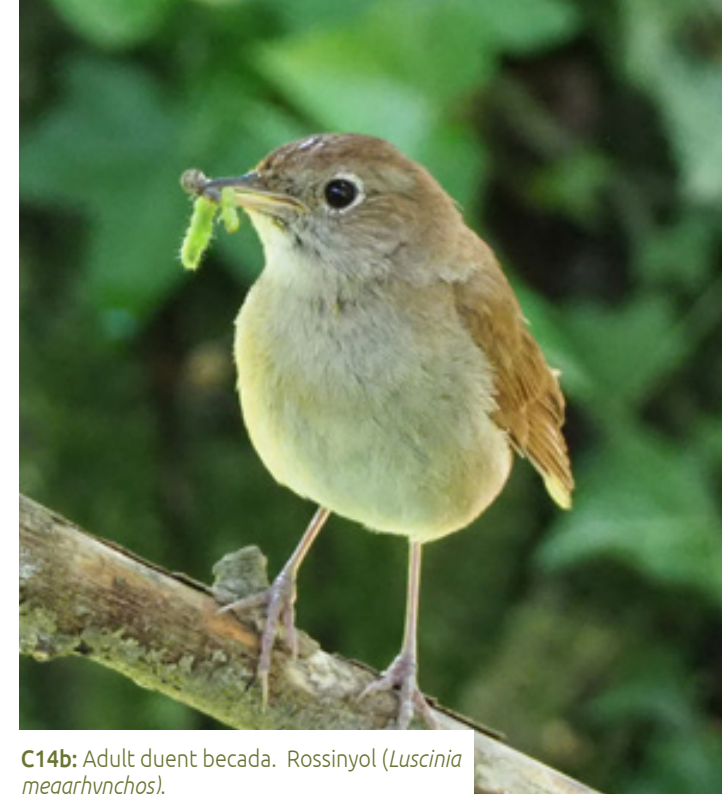
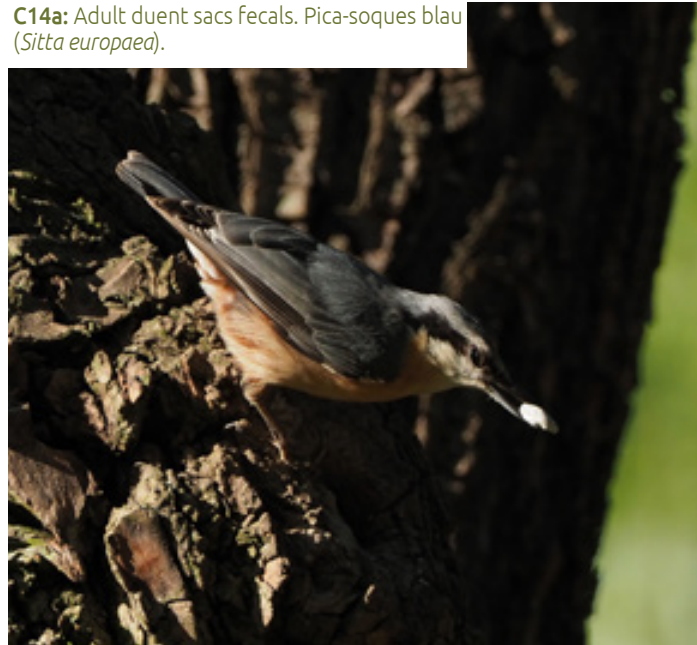
C13a: Ocell entrant o sortint del niu (ocupat) però no es veu el contingut. Mallerenga carbonera (*Parus major*).

C13b: Niu amb ocell covant. Papamosques gris (*Muscicapa striata*).

C14a: Adult duent sacs fecals. Pica-soques blau (*Sitta europaea*).

C14b: Adult duent becada. Rossinyol (*Luscinia megarhynchos*).

C15: Niu amb ous. Polla d'aigua (*Gallinula chloropus*).

C16: Niu amb polls vistos o sentits. Cuereta torrentera (*Motacilla cinerea*).

Si aquest ocells nidifiquen al passeig del Ter és perquè hi trobem les condicions adequades per fer el niu que són molt variades segons les diferents necessitats de les espècies nidificants. Uns troben les condicions adequades a l'ambient aquàtic, a tocar al mateix riu o a les vores; d'altres entre la vegetació de ribera i l'espai enjardinat del passeig; i d'altres aprofiten les infraestructures fetes per l'home com els Rentants o els murs del Passeig o del Canal Industrial; o bé, elements del mobiliari urbà.

Dins de l'ambient aquàtic, on l'aigua circula lentament o està quasi estancada nidifiquen les polles d'aigua (*Gallinula chloropus*); en zones de còdols i sorres, el corriol petit (*Charadrius dubius*); i a la vora del riu, en talussos de sòls tous sobre la part rocallosa del penya-segat, els blauets (*Alcedo atthis*) on excaven túnels acabats amb una cambra.

En el bosc de ribera i a la vegetació del Passeig tenim ocells que fan el niu a les branques dels arbres com els tudons (*Columba palumbus*), als forats dels troncs dels arbres com el pica-soques blau (*Sitta europaea*) o a terra més o menys amagat entre les herbes com l'ànec collverd (*Anas platyrhynchos*).

Si ens fixem en les infraestructures podem trobar nius de colom roquer domèstic (*Columba livia f. domestica*) als Rentants, o de cuereta torrentera (*Motacilla cinerea*) entre la vegetació del mur del Canal. Entre els elements del mobiliari urbà destaca la nidificació als fanals de llum, per exemple, de la mallerenga carbonera (*Parus major*), o, a les caixes niu del pardal xarrec (*Passer montanus*).

Lloc de nidificació dels ocells del Passeig del Ter.

Ambient aquàtic	A l'aigua o a tocar	. Polla d'aigua (<i>Gallinula chloropus</i>)
	Codolars	. Corriol petit (<i>Charadrius dubius</i>)
	Talussos de la riba	. Blauet (<i>Alcedo atthis</i>)
Bosc de ribera i vegetació del passeig	Branques d'arbres	. Polla d'aigua (<i>Gallinula chloropus</i>)
		. Tudó (<i>Columba palumbus</i>)
		. Xot (<i>Otus scops</i>) (*)
		. Garsa (<i>Pica pica</i>)
		. Gaig (<i>Garrulus glandarius</i>)
		. Mallerenga cuallarga (<i>Aegithalos caudatus</i>)
		. Tallarol de casquet (<i>Sylvia atricapilla</i>)
		. Merla (<i>Turdus merula</i>)
		. Tord comú (<i>Turdus philomelos</i>)
		. Papamosques gris (<i>Muscicapa striata</i>)
	Forats d'arbres	. Verdum (<i>Chloris chloris</i>)
		. Cadenera (<i>Carduelis carduelis</i>)
		. Mallerenga blava (<i>Cyanistes caeruleus</i>)
	Escletxes de l'escorça dels arbres	. Mallerenga carbonera (<i>Parus major</i>)
		. Pica-soques blau (<i>Sitta europaea</i>)
		. Raspinell comú (<i>Certhia brachydactyla</i>)
	Branques d'arbusts (o canyís, 1)	. Rossinyol bord (<i>Cettia cetti</i>)
		. Mallerenga cuallarga (<i>Aegithalos caudatus</i>)
		. Tallarol de casquet (<i>Sylvia atricapilla</i>)
		. Boscarla de canyar (<i>Acrocephalus scirpaceus</i>) (1)
		. Merla (<i>Turdus merula</i>)
		. Tord comú (<i>Turdus philomelos</i>)
		. Pit-roig (<i>Erithacus rubecula</i>)
		. Rossinyol (<i>Luscinia megarhynchos</i>)
		. Verdum (<i>Chloris chloris</i>)

	Al terra	. Ànec collverd (<i>Anas platyrhynchos</i>)
Infraestructures i mobiliari urbà	Rentants	. Colom roquer domèstic (<i>Columba livia</i>) . Cargolet (<i>Troglodytes troglodytes</i>) . Pardal comú (<i>Passer domesticus</i>)
	Mur del Passeig o del Canal Industrial (entre la vegetació)	. Merla (<i>Turdus merula</i>) . Pit-roig (<i>Erithacus rubecula</i>) . Cotxa fumada (<i>Phoenicurus ochruros</i>) . Cuereta torrentera (<i>Motacilla cinerea</i>) . Cuereta blanca vulgar (<i>Motacilla alba</i>)
	Fanals de llum	. Mallerenga blava (<i>Cyanistes caeruleus</i>) . Mallerenga carbonera (<i>Parus major</i>) . Pardal xarrec (<i>Passer montanus</i>)
	Caixes niu	. Mallerenga blava (<i>Cyanistes caeruleus</i>) . Mallerenga carbonera (<i>Parus major</i>) . Pardal xarrec (<i>Passer montanus</i>)

(*) Ocupa nius de garsa (*Pica pica*).

Niu a l'aigua o a tocar. Polla d'aigua (*Gallinula chloropus*).

Niu a codolars. Corriol petit (*Charadrius dubius*).

Niu a talussos de la riba. Blauet (*Alcedo atthis*).

Niu a les branques d'arbres. Polla d'aigua (*Gallinula chloropus*).

Niu a les branques d'arbres. Tudó (*Columba palumbus*).

Niu a les branques i tronc d'arbres. Papamosques gris (*Muscicapa striata*).

Niu a un forat d'un arbre. Pica-soques blau (*Sitta europaea*).

Niu a una esclletxa de l'escorça d'un arbre. Raspinell comú (*Certhia brachydactyla*).

Niu en un arbust, un saüc o soguer (*Sambucus nigra*).

Niu al terra entre les herbes. Ànec collverd (*Anas platyrhynchos*)

Niu als Rentants. Colom roquer domèstic (*Columba livia*).

Niu als Rentants. Cargolet (*Troglodytes troglodytes*).

Niu al mur del Passeig (entre la vegetació que surt d'un forat). Merla (*Turdus merula*).

Niu al mur del Passeig. Pit-roig (*Erithacus rubecula*)

Niu al mur del canal industrial (entre la vegetació). Cuereta torrentera (*Motacilla cinerea*).

Niu en un fanal de llum. Mallerenga carbonera (*Parus major*).

Niu en un fanal de llum Mallerenga blava (*Cyanistes caeruleus*).

Niu en una caixa niu. Mallerenga blava (*Cyanistes caeruleus*).

Niu en una caixa niu. Pardal xarrec (*Passer montanus*).

Niu en una caixa niu de rat penat. Mallerenga carbonera (*Parus major*).

ELS OCELLS
DEL PASSEIG DEL
TER A MANLLEU

OCELLS HIVERNANTS DEL PASSEIG DEL TER

5

A part de les observacions d'ocells que es poden fer durant l'hivern de forma més o menys regular al Passeig, des de l'any 1989 durant el mes de gener es fa el "Cens d'ocells aquàtics hivernants de la conca de l'Alt Ter (el Ripollès, Osona i la Selva)" actualment inclòs en els "Censos Internacionals d'Ocells Aquàtics Hivernals", el qual afegeix informació de les poblacions d'ocells hivernants de la zona i de la seva evolució o tendències a llarg termini.

Col·laboradors del cens d'ocells aquàtics hivernants de la conca de l'Alt Ter del tram del cap del pont de la Gleva (Les Masies de Voltregà-Manlleu)-Pont Vell (Roda de Ter) de l'any 2021.

Cens d'ocells aquàtics hivernants de l'Alt Ter dels últims 10 anys que correspon al Passeig del Ter des del pavelló fins a can Llanas. Les hores del cens es mouen entre les 10.40 h i les 13.04 h, amb una durada d'una mica més d'una hora.

Espècie: nom vulgar (<i>nom científic</i>)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Xarxet comú (<i>Anas crecca</i>)	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Ànec collverd (<i>Anas platyrhynchos</i>)	189	232	116	87	175	129	105	144	82	47
Corb marí gros (<i>Phalacrocorax carbo</i>)	20	34	5	7	11	32	10	33	29	19
Martinet de nit (<i>Nycticorax nycticorax</i>)	-	3	-	-	-	-	-	1	1	-
Martinet blanc (<i>Egretta garzetta</i>)	-	-	-	-	1	3	1	2	3	-
Agró blanc (<i>Ardea alba</i>)	1	1	1	-	1	1	2	-	1	-
Bernat pescaire (<i>Ardea cinerea</i>)	-	2	3	1	1	4	3	2	6	3
Polla d'aigua (<i>Gallinula chloropus</i>)	5	2	3	2	3	4	8	4	3	2
Xivitona (<i>Actitis hypoleucos</i>)	4	1	4	1	3	4	7	-	2	1
Xivita (<i>Tringa ochropus</i>)	6	3	7	1	6	10	9	5	-	1
Becadell comú (<i>Gallinago gallinago</i>)	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-

Gavià argentat (<i>Larus michahellis</i>)	-	38	27	-	33	251	28	60	126	89
Colom roquer domèstic (<i>Columba livia</i>)	29	-	-	-	4	-	35	24	22	44
Tudó (<i>Columba palumbus</i>)	3	5	1	11	2	-	15	5	7	11
Tórtora turca (<i>Streptopelia turtur</i>)	-	-	-	2	-	-	6	2	1	1
Blauet (<i>Alcedo atthis</i>)	-	1	1	-	-	-	-	2	2	1
Picot verd (<i>Picus viridis</i>)	2	-	1	-	-	-	2	1	-	-
Picot garser gros (<i>Dendrocopos major</i>)	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-
Cotorreta de pit gris (<i>Myiopsitta monachus</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Garsa (<i>Pica pica</i>)	3	5	2	6	1	-	1	6	5	5
Gaig (<i>Garrulus glandarius</i>)	1	1	3	1	-	1	2	1	-	2
Cornella negra (<i>Corvus corone</i>)	3	-	-	2	-	4	3	-	-	3
Corb (<i>Corvus corax</i>)	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-
Mallerenga blava (<i>Cyanistes caeruleus</i>)	1	5	1	6	-	1	5	2	3	2
Mallerenga carbonera (<i>Parus major</i>)	4	1	-	3	4	2	6	3	2	9
Rossinyol bord (<i>Cettia cetti</i>)	-	-	-	-	-	3	1	-	1	-

Mallerenga cuallarga (<i>Aegithalos caudatus</i>)	4	-	-	-	-	-	-	-	2	11
Mosquiter comú (<i>Phylloscopus collybita</i>)	2	1	2	-	1	5	-	6	-	15
Tallarol de casquet (<i>Sylvia atricapilla</i>)	3	-	1	-	-	-	-	1	-	1
Pica-soques blau (<i>Sitta europaea</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Raspinell comú (<i>Certhia brachydactyla</i>)	2	1	-	1	-	1	-	-	1	1
Cargolet (<i>Troglodytes troglodytes</i>)	-	-	-	2	-	1	1	-	-	1
Estornell vulgar (<i>Sturnus vulgaris</i>)	20	-	-	-	-	-	20	7	25	1
Merla d'aigua (<i>Cinclus cinclus</i>)	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-
Merla (<i>Turdus merula</i>)	10	5	-	4	-	1	5	1	5	12
Pit-roig (<i>Erithacus rubecula</i>)	2	5	-	5	2	2	4	3	2	6
Cotxa fumada (<i>Phoenicurus ochruros</i>)	1	-	-	-	-	1		3	1	7
Pardal comú (<i>Passer domesticus</i>)	-	-	-	-	4	-	4	-	1	2
Pardal xarrec (<i>Passer montanus</i>)	-	-	-	-	-	-	4	-	3	6
Cuereta torrentera (<i>Motacilla cinerea</i>)	6	3	3	1	3	2	5	-	3	10

Cuereta blanca vulgar (<i>Motacilla alba</i>)	4	3	2	4	7	5	2	1	2	11
Grasset de muntanya (<i>Anthus spinoletta</i>)	-	-	-	-	2	-	-	-	1	1
Titella (<i>Anthus pratensis</i>)	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pinsà comú (<i>Fringilla coelebs</i>)	-	55	-	5	-	-	20	1	2	9
Durbec (<i>Coccothraustes coccothraustes</i>)	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-
Cadernera (<i>Carduelis carduelis</i>)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Repicatalons (<i>Emberiza schoeniclus</i>)	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Total espècies	25	24	19	23	21	23	29	26	29	34

Joca d'esplugabous (*Bubulcus ibis*).
(20/01/2021).

Martinets blancs (*Egretta garzetta*) i agró blanc (*Ardea alba*).

Xivitona (*Actitis hypoleucos*).

Blauet (*Alcedo atthis*).

El nombre d'espècies d'ocells observades durant els deu últims anys de censos d'ocells hivernants des del pavelló fins a Can Llanas ha estat de 47. Tot i que el nombre d'espècies observades des que es tenen dades és superior, ja que el nombre d'individus d'algunes espècies és molt petit i no sempre són detectables a l'horari en que es fa el cens, o perquè les condicions meteorològiques no són les més adequades el dia del cens.

Les espècies d'ocells hivernants més típiques són les que trobem en aquests censos, que es corresponen amb les de llistes d'ocells de l'hivern com les del gener de 2021. Cal indicar que l'esplugabous (*Bubulcus ibis*) està comptabilitzat en el cens, però a les joques i no en el recorregut, com la joca del 2021 situada al Passeig del Ter de Manlleu des del desembre fins a finals de gener arribant a 98 individus el 20 de gener.

Si comparem el nombre d'espècies d'ocells del censos d'ocells aquàtics hivernants de l'Alt Ter amb les llistes del gener del tram de Can Llanas fins el pont de Can Molas, trobem que són molt semblants. Per exemple, la del cens d'ocells aquàtics hivernants de l'Alt Ter del 2021 és de 34, mentre que la llista del 6 de gener de 2021 de 32. Algunes espècies no es troben a les dues llistes com el martinet blanc (*Egretta garzetta*) o l'agró blanc (*Ardea alba*) que falten al cens, i la xivitona (*Actitis hypoleucos*) o el blauet (*Alcedo atthis*) a la llista (Taula 9). En canvi no podem comparar del tot el nombre d'individus, ja que el cens inclou el tram de la llista més el tram del pont de can Molas fins el pavelló.

Comparació del nombre d'espècies d'ocells dels cens d'ocells aquàtics hivernants de l'Alt Ter del 2021 del tram del pavelló fins a Can Llanas amb les llistes d'ocells del gener del 2021 corresponent al tram de Can Llanas al pont de can Molas.

	Nombre d'espècies
Censos d'ocells hivernants de la conca de l'Alt Ter 2012-2021 (Passeig del Ter des del pavelló fins a can Llanas)	47
Cens d'ocells hivernants de la conca de l'Alt Ter 2021 (Passeig del Ter des del pavelló fins a can Llanas)	34
Llista del 6 gener del 2021 (de can Llanas fins el pont de can Molas)	32
Llistes del 6 al 10 de gener del 2021 (de can Llanas fins el pont de can Molas)	42

Pit-roig (*Erithacus rubecula*).

Martinet de nit (*Nycticorax nycticorax*).

Aquestes dades, com ja s'ha comentat abans, aporten informació de l'evolució de les diferents poblacions d'ocells. Per exemple, la davallada del nombre d'individus d'ànec collverd (*Anas platyrhynchos*), a partir del 2020, podria explicar-se pel brot de botulisme de l'estiu del 2019 que va afectar a diferents zones de la comarca entre les quals hi havia al Passeig del Ter. En canvi, al 2021 hi ha un augment generalitzat de la població del pit-roig (*Erithacus rubecula*) a tota la conca de l'Alt Ter i també al passeig del Ter. És una espècie sedentària que augmenta la població per l'arribada d'individus hivernants. També podem trobar algun exemplar d'espècies en què el gruix d'individus no siguin hivernants, com per exemple el martinet de nit (*Nycticorax nycticorax*), que és una espècie eminentment estival.

ELS OCELLS
DEL PASSEIG DEL
TER A MANLLEU

RECURSOS ALIMENTARIS I RÈGIMS ALIMENTARIS DELS OCELLS DEL PASSEIG DEL TER

6

El passeig i el seu entorn proporcionen als ocells una àmplia varietat de recursos alimentaris. A més, la nostra situació geogràfica comporta unes condicions climàtiques canviants al llarg de l'any, cosa que fa que la quantitat i varietat d'aquests recursos disponibles per als ocells, també, canviï.

Al riu i al canal trobem principalment vegetació submergida, sobretot a la primavera i estiu, a més d'invertebrats aquàtics i peixos, l'etapa del cicle biològic dels quals varia segons l'època de l'any.

Però és al bosc de ribera i al passeig enjardinat és on es manifesta més clarament l'explosió de vida que es dona a la primavera; comencen a aparèixer les plantes de cicle anual; les gemmes, els brots tendres i les fulles dels arbres; la floració, la fructificació; acompanyats d'insectes en la seva etapa adulta que havien estat amagats en forma de pupes i que posaran ous d'on sortiran les seves larves, a més d'altres invertebrats. Això representa una gran quantitat de recursos alimentaris a disposició dels ocells que en la estació anterior no hi eren, d'aquí que sigui el millor moment per reproduir-se, però que aniran disminuint a mesura que avanci l'estiu. La tardor i l'hivern porten la caiguda de les fulles dels arbres caducifolis i la mort de l'aparell vegetatiu de les plantes anuals, deixant a disposició dels ocells sobretot les seves llavors, mentre que els insectes i altres invertebrats restaran amagats, molts, en forma de pupa o crisàlide.

Aquesta variable diversitat de recursos alimentaris depenent de l'habitat i de l'estació de l'any, fa que hi trobem ocells amb diferents règims alimentaris. Els herbívors o vegetarians s'alimenten de vegetals, els carnívors d'altres animals i els omnívors de vegetals i d'animals. Dintre dels carnívors es parla de carnívors quan només s'alimenten d'altres vertebrats; de carronyaires quan s'alimenten exclusivament de

restes d'altres vertebrats, encara que n'hi ha que s'alimenten d'altres recursos i aprofiten quan hi ha una oportunitat, com és el cas dels còrvids o els gavians; de piscívors quan s'alimenten principalment de peixos, però també d'invertebrats (crustacis, ...) o d'alguns vertebrats (amfibis, ...); i dels insectívors, quan s'alimenten d'invertebrats, sobretot d'insectes.

D'espècies d'ocells del passeig del Ter que mengin exclusivament un tipus d'aliment n'hi ha pocs i és molt difícil d'emmarcar-los en un règim alimentari concret. Dins dels vegetarians podem considerar el tudó (*Columba palumbus*) que s'alimenta bàsicament de llavors, de fruits o de brots tendres, encara que també d'algun invertebrat. Dins dels piscívors el corb marí gros (*Phalacrocorax carbo*), la majoria d'ardeids o el blauet (*Alcedo atthis*). D'insectívors les orenetes (*Hirundo sp*, *Delichon urbicum*), els falciots (*Apus sp*) o les cueretes (*Motacilla sp*). Dins dels omnívors, que són majoritaris, trobem que en uns predomina una dieta vegetariana o una de carnívora, i en d'altres aquest predomini no està tant marcat. Depèn de l'època de l'any: acostumen a ser generalment carnívors a la primavera i a l'estiu, que és quan hi ha més disponibilitat d'aliments d'origen animal, i fan una dieta vegetariana a l'hivern. La coincidència entre la dieta carnívora (insectívora bàsicament) i la primavera i l'estiu està relacionada amb l'època reproductora, ja que els aporta les proteïnes i l'aigua (en tenen bastant més que les llavors) necessàries en aquesta etapa.

Tipus de règim alimentari de les espècies d'ocells sedentaris, estivals o hivernants de la taula 3. Ampliació d'informació: (A): també van a menjar als abocadors; (C): carronyaires si tenen oportunitat; (I): ocasionalment mengen invertebrats; (M): sovint van a menjar a menjadores o s'acosten si els dones menjar; (V): ocasionalment mengen matèria vegetal.

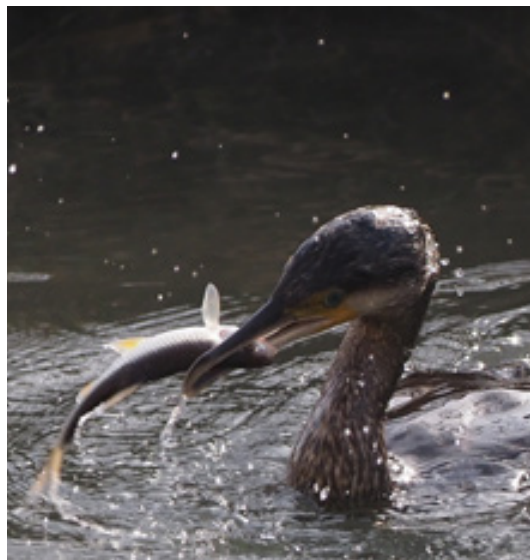
Règim alimentari	Sedentàries	Estivals	Hivernants
Vegetarians	. Tudó (<i>Columba palumbus</i>) (I)		
Piscívors	. Martinet blanc (<i>Egretta garzetta</i>) . Bernat pescaire (<i>Ardea cinerea</i>) (V) . Blauet (<i>Alcedo atthis</i>)	. Martinet de nit (<i>Nycticorax nycticorax</i>)	. Corb marí gros (<i>Phalacrocorax carbo</i>) . Agró blanc (<i>Ardea alba</i>)
Insectívors	. Rossinyol bord (<i>Cettia cetti</i>) (V) . Cuereta torrentera (<i>Motacilla cinerea</i>) . Cuereta blanca vulgar (<i>Motacilla alba</i>)	. Corriol petit (<i>Charadrius dubius</i>) . Falciot negre (<i>Apus apus</i>) . Oreneta vulgar (<i>Hirundo rústica</i>) . Oreneta cuablanca (<i>Delichon urbicum</i>)	. Xivita (<i>Tringa ochropus</i>)
Omnívors (predomini de menjar vegetals).	. Ànec collverd (<i>Anas platyrhynchos</i>) (M) . Polla d'aigua (<i>Gallinula chloropus</i>) . Colom roquer domèstic (<i>Columba livia</i>) (M) . Tórtora turca (<i>Streptopelia turtur</i>) (M) . Cotorreta de pit gris (<i>Myiopsitta monachus</i>) . Pardal comú (<i>Passer domesticus</i>) (M) . Pardal xarrec (<i>Passer montanus</i>) (M) . Pinsà comú (<i>Fringilla coelebs</i>) (M) . Verdum (<i>Chloris chloris</i>) (M) . Cadernera (<i>Carduelis carduelis</i>) (M) . Gafarró (<i>Serinus serinus</i>) (M)		

Règim alimentari	Sedentàries	Estivals	Hivernants
Omnívors (predomini de menjar altres animals).	. Esplugabous (<i>Bubulcus ibis</i>) (A) . Gavià argentat (<i>Larus michahellis</i>) (A) (C) . Mallerenga cuallarga (<i>Aegithalos caudatus</i>) . Raspinell comú (<i>Certhia brachydactyla</i>) . Cotxa fumada (<i>Phoenicurus ochruros</i>)	. Rossinyol (<i>Luscinia megarhynchos</i>)	. Grasset de muntanya (<i>Anthus spinoletta</i>) . Mosquiter comú (<i>Phylloscopus collybita</i>)
Omnívors (sense predomini clar).	. Picot garser gros (<i>Dendrocopos major</i>) . Garsa (<i>Pica pica</i>) (C) . Gaig (<i>Garrulus glandarius</i>) (C) (M) . Cornella negra (<i>Corvus corone</i>) (C) . Mallerenga blava (<i>Cyanistes caeruleus</i>) (M) . Mallerenga carbonera (<i>Parus major</i>) (M) . Tallarol de casquet (<i>Sylvia atricapilla</i>) (M) . Pica-soques blau (<i>Sitta europaea</i>) (M) . Estornell vulgar (M) (<i>Sturnus vulgaris</i>) . Merla (<i>Turdus merula</i>) (M) . Tord comú (<i>Turdus philomelos</i>) . Pit-roig (<i>Erithacus rubecula</i>) (M)	. Oriol (<i>Oriolus oriolus</i>)	

Dels ocells de la taula 10, els sedentaris són els que presenten un règim alimentari més variat, predominen els omnívors perquè disposen dels diferents recursos alimentaris disponibles segons l'estació de l'any. En els migradors estivals, són els carnívors insectívors ja que a la primavera i estiu és quan tenen més recursos alimentaris. Mentre que en els migradors hivernants són els carnívors piscívors que és quan troben els peixos de mida més gran que han anat creixent a les estacions anteriors.

Tudó (*Columba palumbus*). Règim alimentari vegetarià.

Corb marí gros (*Phalacrocorax carbo*). Règim alimentari piscívor.

Bernat pescaire (*Ardea cinerea*). Règim alimentari piscívor.

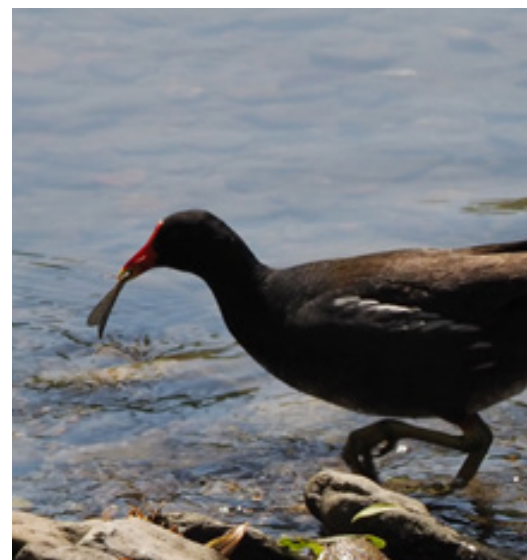
Blauet (*Alcedo atthis*). Règim alimentari piscívor.

Cuereta blanca vulgar (*Motacilla alba*). Règim alimentari insectívor.

Polla d'aigua (*Gallinula chloropus*) menjant vegetació aquàtica. Règim alimentari omnívor.

Polla d'aigua (*Gallinula chloropus*) amb un espiadimonis. Règim alimentari omnívor.

Polla d'aigua (*Gallinula chloropus*) menjant un cranc de riu americà. Règim alimentari omnívor.

Polla d'aigua (*Gallinula chloropus*) aprofitant les restes d'una carpa. Règim alimentari omnívor.

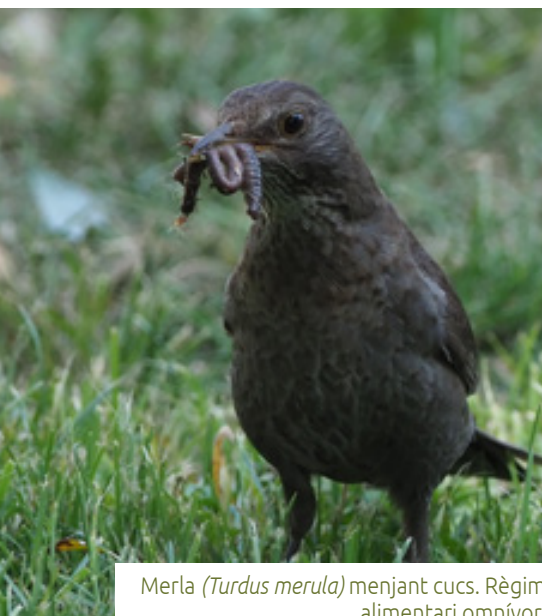
Gavià argentat (*Larus michahellis*) capturant una polla d'aigua. Règim alimentari omnívor.

Gavià argentat (*Larus michahellis*) amb una galeta. Règim alimentari omnívor.

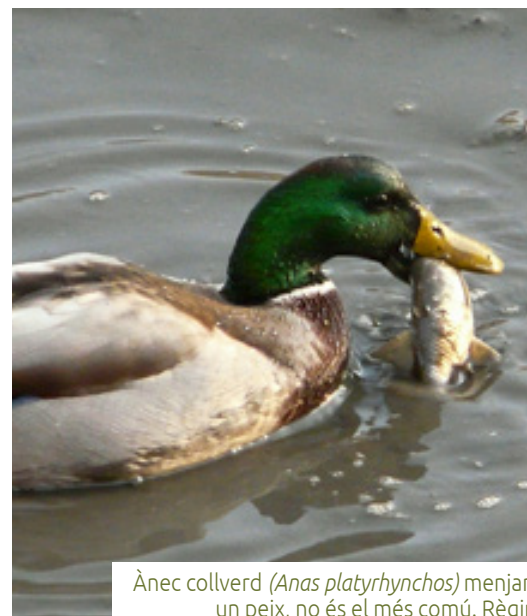
Merla (*Turdus merula*) menjant els fruits de l'heura. Règim alimentari omnívor.

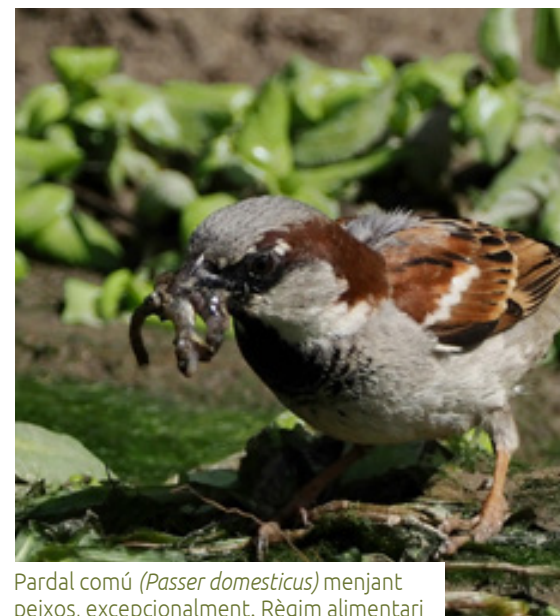
Merla (*Turdus merula*) menjant cucs. Règim alimentari omnívor.

Merla (*Turdus merula*) menjant un cargol. Règim alimentari omnívor.

Ànec collverd (*Anas platyrhynchos*) menjant un peix, no és el més comú. Règim alimentari omnívor.

Pardal comú (*Passer domesticus*) menjant peixos, excepcionalment. Règim alimentari omnívor.

ELS OCELLS
DEL PASSEIG DEL
TER A MANLLEU

CONSERVACIÓ DE LA BIODIVERSITAT D'OCELLS

7

Per tal de mantenir la biodiversitat d'ocells, cal conservar tota la biodiversitat i per poder-ho fer és necessari conservar el seu hàbitat. Per tant, s'ha de començar per l'entorn més proper, que en aquest cas és el passeig del Ter.

Ara que es parla tant dels efectes de la crisi climàtica, d'aquest escalfament global del Planeta causat per les emissions de gasos d'efecte hivernacle, és segur que afectaran a tota la biodiversitat. En el cas dels ocells, sobretot, els migradors, hi pot haver un desajust entre el moment de la seva arribada i el moment de desenvolupament de les plantes i de la màxima abundància d'insectes. S'alimenten d'aquests insectes en aquell moment, que es correspon en l'etapa reproductora, i si això no és possible pot comportar una disminució de la població d'aquestes espècies. Respecte dels ocells sedentaris, l'augment de les temperatures afavorirà els més adaptats a les àrees de poca aigua, i,

Àrea a protegir (per sobre de la línia vermella) fins el mur del passeig, sobretot a l'època reproductora.

depenent de com afecti a Catalunya i a Europa de retruc ens afectarà més o menys a Manlleu, tot i tenir el riu. El marc general és que unes espècies es veuran afavorides i d'altres perjudicades.

Per tal de conservar la nostra biodiversitat, la del Passeig del Ter, cal fer propostes, posar-les sobre la taula, discutir-les, arribar a acords i dur-les a terme.

Es proposen les següents propostes que es podem considerar prou raonables i que poden ser acceptades per tothom:

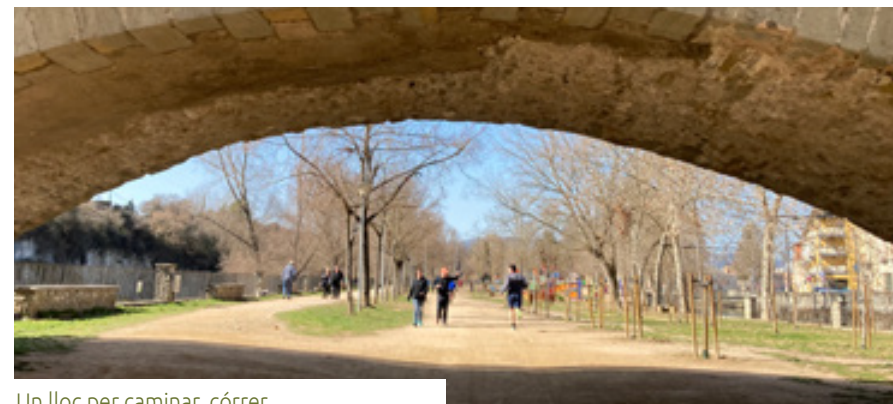
- Hi ha d'haver zones protegides i zones de lleure, i decidir quines activitats s'hi poden fer. Cal protegir la zona de riu i bosc de ribera que va des d'una mica més amunt de la passera fins el pont de can Molas, i, l'àrea de la zona esportiva, a l'època de reproducció (de març agost).

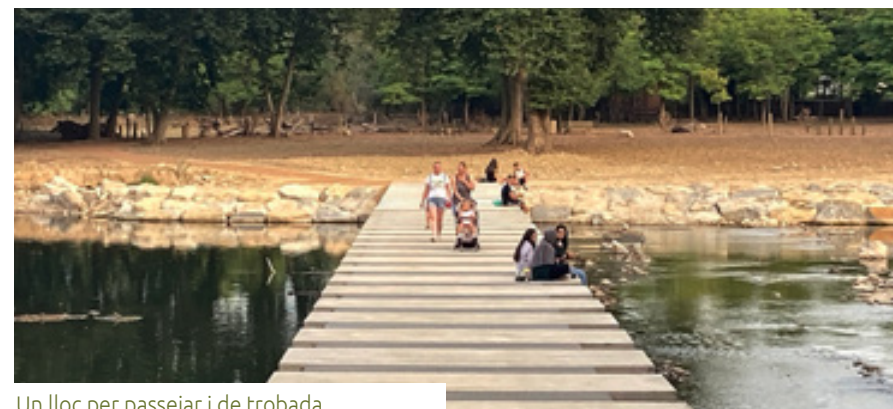
Àrea a protegir. Canyissar de la zona esportiva.

- Cal mantenir el cabal ecològic del riu i evitar de fer actuacions directes sobre el riu, excepte en casos molt excepcionals. Les fluctuacions del cabal han de ser a causa de la pròpia dinàmica del riu per afectar al mínim els éssers vius que hi habiten.
- Les tasques de restauració del bosc de ribera cal fer-les sempre amb espècies autòctones i durant els mesos en què no es reproduïxen els ocells (de setembre a febrer). Cal respectar el sotabosc herbaci, ja que és un bon lloc on poden amagar-se, nidificar o trobar aliments.
- Cal fer les tasques de manteniment del Canal Industrial, d'altres obres i dels arbres del Passeig fora de l'època reproductora, excepte en casos molt necessaris. Aquests manteniments han de ser el més regulars possibles per evitar danys majors i pressos.
- Al Passeig s'ha d'arribar a un equilibri entre arbres vells i joves, i hi ha d'haver diversitat d'espècies, sobretot autòctones, amb alguns arbres fruiters ja que així aconseguirem que hi hagi diversitat de recursos alimentaris, de llocs per nidificar o per refugiar-se cosa que afavorirà la biodiversitat.
- Si per afavorir la nidificació davant la manca de forats als arbres es fan servir caixes niu, cal fer-ne un seguiment i un manteniment per tal d'aconseguir aquest objectiu.
- Promoure la participació de diferents col·lectius (escoles, instituts, jubilats, ...) en tasques de voluntariat o de ciència ciutadana per facilitar-ne el coneixement, la conservació i la millora del passeig del Ter.

Disposem d'un entorn privilegiat, el passeig del Ter, però tenim l'obligació i responsabilitat de conservar-lo i de millorar-lo, perquè també en puguin gaudir les generacions futures.

Un lloc per caminar, córrer

Un lloc per passejar i de trobada

Un lloc d'aprenentatge

ELS OCELLS
DEL PASSEIG DEL
TER A MANLLEU
AGRAÏMENTS

8

Al Museu del Ter i al Centre d'Estudis dels Rius Mediterranis-UVIC-UCC, a en Carles Garcia i a en Marc Ordeix per proposar-me donar la conferència, de l'escrit de la qual en surt aquest document, com a continuïtat a la cloenda de l'exposició "Els ocellots del Ter. Els ocells del Ter de Manlleu, d'Instagram al Museu" i de la presentació del seu catàleg. A més, per la revisió d'aquest document, per aportar-hi noves mirades que no han fet més que enriquir-lo.

A la Laia Jiménez per facilitar-me les dades dels censos d'ocells aquàtics hivernants de la conca de l'Alt Ter (el Ripollès, Osona i la Selva).

A en Martí Franch per ajudar-me a decidir un criteri per comptar el nombre d'espècies d'ocells que s'han vist i es veuen al passeig del Ter i a Manlleu.

I, a tots aquells ornitòlegs, aficionats a la ornitologia, naturalistes que introdueixen les seves observacions al portal

"ornitho.cat", les quals han permès disposar d'una informació molt valuosa i han fet que aquest document sigui molt més complet del que hauria estat.

ELS OCELLS
DEL PASSEIG DEL
TER A MANLLEU

BIBLIOGRAFIA

9

- AYMERICH, J., BAUCELLS, J., BIGAS, D., CAMPRODON, J., ESTRADA, J., MOLIST, M., ORDEIX, M., RAMONEDA, J. & VIGUÉ, J. 1991. *Els ocells d'Osona*. Lynx Edicions. Barcelona. 327 p.
- AYMERICH, J., GÓMEZ, M., VILA, LL., VIGUÉ, J., JUTGLÀ, R., BAUCELLS, J., CARANDELL, D., MÓRA, G., VILA, P. & CORTINAS, P. 2009. *Els ocells de les Masies de Roda. Guia fotogràfica de les espècies d'ocells presents al municipi*. Ajuntament de les Masies de Roda (Osona). Santa Eulàlia de Ronçana. 125 p.
- BAUCELLS, J., CAMPRODON, J. & ORDEIX, M. 1998. *La fauna vertebrada d'Osona*. Lynx Edicions. Barcelona. 246 p.
- CASTELL, P. & DANÉS, A. 2008. *L'Agrupació Esportiva Ocellaire de Manlleu (1858-2008). 150 anys d'associacionisme, cants i concursos*. Agrupació Ocellaire de Manlleu. Vic. 126 p.
- DEL HOYO, J., ELLIOT, A., SARGATAL, J. & CHRISTIE, D.A. eds. 1992-2013. *Handbook of the Birds of the World*. 17 volums. Lynx Edicions. Barcelona.
- DEL HOYO, J. Ed. 2020. *All the Birds of the World*. Lynx Edicions. Barcelona. 967 p.
- DORST, J. 1976. *Historia Natural Destino*. Vol 14. *Las aves en su medio ambiente*. Ediciones Destino. Barcelona. 485 p.
- FERRER, X., MARTÍNEZ, A., MUNTANER, J., CARRERA, E., GARCÍA, D., del HOYO, J., LLIMONA, F., MALUQUER, J., MOTIS, A., PRODON, R., REAL, J. & SENAR, J.C. 1986. *Història Natural dels Països Catalans*. Vol. 12. *Ocells*. Enciclopèdia Catalana. Barcelona. 445 p.
- FOLCH, R., SIERRA, E. & NUET, J. 1981. *La vegetació dels Països Catalans*. Ketres Editora. Barcelona. 513 p.
- GIL-VELASCO, M., FRANCH, M., ILLA, M., BURGAS, A., FUENTES, M. A., GARCÍA-TARRASÓN, M., LARRUY, X., OLLÉ, A. & GÁLVEZ, M. (2015). Llista Patró dels ocells de Catalunya. Edició 4.1, agost de 2015. Comitè Avifaunístic de Catalunya, Institut Català d'Ornitologia. Disponible en: http://www.ornitologia.org/mm/file/quefem/monitoratge/seguiment/Llista%20Patro_2015_Edicio%204_1.pdf [Data de consulta: 27 setembre 2021].
- ICO. 1986-2021. Mòdul Ocells. Portal web dedicat a l'intercanvi d'informació sobre les observacions d'ocells, mamífers, amfibis, rèptils, peixos d'aigües continentals, libèl·lules, papallones diürnes, cigales, ortòpters, crancs de riu, bivalves d'aigua dolça i orquídies de Catalunya. Institut Català d'Ornitologia. Disponible en: <https://www.ornitho.cat/> [Data última consulta: 2 gener 2022]
- JIMÉNEZ, L. & ORDEIX, M. 2019. Cens d'ocells aquàtics hivernants de la conca de l'Alt Ter (el Ripollès, Osona i la Selva). Centre d'Estudis dels Rius Mediterranis-UVIC-UCC i Museu del Ter. Disponible en: <https://mon.uvic.cat/cerm/files/2019/03/Cens-ocells-aquatics-hivernants-Alt-Ter-2019.pdf> [Data de consulta: 2 setembre 2021].
- JIMÉNEZ, L., ORDEIX, M. & SOLER, A. 2020. Cens d'ocells aquàtics hivernants de la conca de l'Alt Ter (el Ripollès, Osona i la Selva). Centre d'Estudis dels Rius Mediterranis-UVIC-UCC i Museu del Ter. Disponible en: <https://mon.uvic.cat/cerm/files/2017/06/Cens-ocells-aquatics-hivernants-Alt-Ter-2020.pdf> [Data de consulta: 2 setembre 2021].
- METEO.CAT/SERVEI METEOROLÒGIC DE CATALUNYA. 2019. Climatologia. Osona. 1971-2000. Meteo.cat/Servei Meteorològic de Catalunya. Disponible en: <https://static-m.meteo.cat/wordpressweb/wp-content/uploads/2014/11/13083422/Osona.pdf> [Data de consulta: 18 octubre 2021]
- METEO.CAT/SERVEI METEOROLÒGIC DE CATALUNYA. 2020. Divisió climàtica de Catalunya.. Meteo.cat/Servei Meteorològic de Catalunya. Disponible en: <https://static-m.meteo.cat/wordpressweb/wp-content/uploads/2014/11/11091442/taula.pdf> [Data de consulta: 18 octubre 2021]

- METEO.CAT/SERVEI METEOROLÒGIC DE CATALUNYA. 2020. El clima de Catalunya. Meteo.cat/Servei Meteorològic de Catalunya. Disponible en: <https://www.meteo.cat/wpweb/climatologia/el-clima-ahir/el-clima-de-catalunya/> [Data de consulta: 18 octubre 2021]
- MUNDET, LL., PEDRO, A., PRAT, G. & ROVIRA, J.C. 2021. Ocellots del ter. Els ocells del Ter de Manlleu. Museu del Ter. Disponible en: <https://www.museudelter.cat/publicacions-en-linia/ocellots-del-ter-2021/> [Data de consulta: 2 gener 2022]
- MUSEU DEL TER. 2013. Vegetació de ribera. Coneix el riu. Centre d'Estudis dels Rius Mediterranis-UVic-UCC, àrea ambiental del Museu del Ter. Disponible en: <https://coneixelriu.museudelter.cat/vegetacio-de-ribera.php> [Data de consulta: 24 setembre 2021].
- SANGLAS, J. 2008. Dades i seguiment meteorològic. Estació Veïnat Cavalleria – La Salut. Meteomanlleu. <http://www.meteomanlleu.net/> [Data de consulta: 24 setembre 2021]

ELS OCELLS
DEL PASSEIG DEL
TER A MANLLEU
ANNEXOS

10

10.1

TAULA

FENOLÒGICA

DELS OCELLS DEL PASSEIG DEL TER

La categoria fenològica pren com a referència Manlleu ja que el passeig, com que és un espai molt reduït i els ocells es mouen molt, quasi segur que han passat pel passeig del Ter.

Les categories són les següents:
(S) Sedentària /Present tot l'any, reproductora o no; (E) Estival, reproductora o no; (H) Hivernant; (P) De pas; (A) Accidental/raresa en aquest tram.

La classificació segueix la "Llista Patró dels ocells de Catalunya". Edició 4.1.-agost de 2015 i les dades han estat extretes del portal

www.ornitho.cat.

		Fenologia	G	F	M	A	Mg	J	Jl	Ag	S	O	N	D
ANATIDAE														
1	Oca vulgar	<i>Anser anser</i>	A	x								x		
2	Ànec blanc	<i>Tadorna tadorna</i>	P/A	x	x	x	x			x			x	
3	Ànec mandarí	<i>Aix galericulata</i>	A		x									
4	Ànec xiulador	<i>Anas penelope</i>	P/A	x	x								x	x
5	Ànec griset	<i>Anas strepera</i>	H/A	x	x	x	x					x		
6	Xarxet comú	<i>Anas crecca</i>	H/A	x	x	x	x				x	x	x	x
7	Ànec collverd	<i>Anas platyrhynchos</i>	S	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
8	Ànec cuallarg	<i>Anas acuta</i>	H/A	x	x								x	x
9	Xarrasclet	<i>Anas querquedula</i>	P/A			x	x	x				x		
10	Ànec cullerot	<i>Anas clypeata</i>	H/P/A	x	x	x	x		x	x	x	x		x
11	Morell de cap roig	<i>Aythya ferina</i>	A		x	x					x		x	
12	Bec de serra gros	<i>Mergus merganser</i>	A		x	x								
PHASIANIDAE														
13	Guatlilla	<i>Coturnix coturnix</i>	E/A				x	x	x					
14	Faisà	<i>Phasianus colchicus</i>	S/A	x										
PHALACROCORACIDAE														
15	Corb marí gros	<i>Phalacrocorax carbo</i>	H	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x
ARDEIDAE														
16	Martinet menut	<i>Ixobrychus minutus</i>	P/A			x	x			x	x			
17	Martinet de nit	<i>Nycticorax nycticorax</i>	E	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
18	Martinet ros	<i>Ardeola ralloides</i>	P/A				x	x			x			
19	Esplugabous	<i>Bubulcus ibis</i>	S	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
20	Martinet blanc	<i>Egretta garzetta</i>	S	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

		Fenologia	G	F	M	A	Mg	J	Jl	Ag	S	O	N	D
21 Agró blanc	<i>Ardea alba</i>	H	x	x	x	x	x			x	x	x	x	x
22 Bernat pescaire	<i>Ardea cinerea</i>	S	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
23 Agró roig	<i>Ardea purpurea</i>	P/A				x	x		x	x	x			
CICONIIDAE														
24 Cigonya negra	<i>Ciconia nigra</i>	A						x						
25 Cigonya blanca	<i>Ciconia ciconia</i>	P	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x
THRESKIORNITHIDAE														
26 Capó reial	<i>Plegadis falcinellus</i>	A			x	x			x					
27 Becplaner	<i>Platalea leucorodia</i>	A						x						
PODICIPEDIDAE														
28 Cabusset	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	H/A		x							x	x	x	x
29 Cabussó emplomallat	<i>Podiceps cristatus</i>	A	x		x	x	x							
30 Cabussó collnegre	<i>Podiceps nigricollis</i>	A										x		
ACCIPITRIDAE														
31 Aligot vesper	<i>Pernis apivorus</i>	P/A					x				x			
32 Milà negre	<i>Milvus migrans</i>	P		x	x	x	x	x		x	x			
33 Milà reial	<i>Milvus milvus</i>	P/A				x						x	x	
34 Voltor comú	<i>Gyps fulvus</i>	E		x	x	x	x	x	x	x	x			
35 Àguila marcenca	<i>Circus gallicus</i>	E/P/A			x			x		x	x			
36 Arpella vulgar	<i>Circus aeruginosus</i>	P/A			x									
37 Astor	<i>Accipiter gentilis</i>	S/A	x	x		x						x	x	x
38 Esparver vulgar	<i>Accipiter nisus</i>	S/A	x	x	x	x				x	x	x	x	x
39 Aligot comú	<i>Buteo buteo</i>	S	x	x	x	x			x		x	x	x	x
40 Àguila calçada	<i>Aquila pennata</i>	E/P/A				x			x	x	x			

			Fenologia	G	F	M	A	Mg	J	Jl	Ag	S	O	N	D
PANDIONIDAE															
41	Àguila pescadora	<i>Pandion haliaetus</i>	P/A				x					x			
RALLIDAE															
42	Rascló	<i>Rallus aquaticus</i>	P/A	x	x	x						x	x	x	
43	Polla pintada	<i>Porzana porzana</i>	P/A			x	x					x			
44	Polla d'aigua	<i>Gallinula chloropus</i>	S	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
45	Fotja vulgar	<i>Fulica atra</i>	A									x			
GRUIDAE															
46	Grua	<i>Grus grus</i>	P/A		x	x								x	
BURHINIDAE															
47	Torlit	<i>Burhinus oedicnemus</i>	A			x									
RECURVIROSTRIDAE															
48	Cames llargues	<i>Himantopus himantopus</i>	P			x	x	x	x	x	x	x			
CHARADRIIDAE															
49	Fredeluga	<i>Vanellus vanellus</i>	H/P/A	x	x		x			x	x	x			
50	Corriol petit	<i>Charadrius dubius</i>	E			x	x	x	x	x	x	x			
SCOLOPACIDAE															
51	Pòlit cantaire	<i>Numenius phaeopus</i>	P/A				x								
52	Tètol cuanegre	<i>Limosa limosa</i>	P/A			x									
53	Batallaire	<i>Calidris pugnax</i>	P/A			x	x				x	x			
54	Territ becllarg	<i>Calidris ferruginea</i>	P/A									x			
55	Territ de Temminck	<i>Calidris temminckii</i>	P/A								x				
56	Territ variant	<i>Calidris alpina</i>	P/A									x	x	x	
57	Territ menut	<i>Calidris minuta</i>	P/A								x	x			

		Fenologia	G	F	M	A	Mg	J	Jl	Ag	S	O	N	D
58	Xivitona	<i>Actitis hypoleucos</i>	H/P/S	x	x	x	x	x	x (1)	x	x	x	x	x
59	Xivita	<i>Tringa ochropus</i>	H/P/ (S)	x	x	x	x	x (1)	x	x	x	x	x	x
60	Gamba verda	<i>Tringa nebularia</i>	P/A				x	x		x	x	x	x	
61	Valona	<i>Tringa glareola</i>	P			x	x	x	x (2)	x	x	x		
62	Gamba roja vulgar	<i>Tringa totanus</i>	P/A			x	x	x			x	x		
63	Becadell sord	<i>Limnocyttus minimus</i>	A			x								
64	Becadell comú	<i>Gallinago gallinago</i>	H/P	x	x	x	x	x				x	x	x
STERNIDAE														
65	Curroc	<i>Gelochelidon nilotica</i>	A						x					
66	Fumarell carablanc	<i>Chlidonias hybrida</i>	P/A				x		x			x		
67	Fumarell negre	<i>Chlidonias niger</i>	P/A			x	x	x		x		x		
68	Xatrac bec llarg	<i>Sterna sandvicensis</i>	A						x					
LARIDAE														
69	Gavina menuda	<i>Hydrocoloeus minutus</i>	A											x
70	Gavina vulgar	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	H/P	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
71	Gavina capnegra	<i>Larus melanocephalus</i>	A			x						x		
72	Gavina cendrosa	<i>Larus canus</i>	A	x		x	x			x				
73	Gavià fosc	<i>Larus fuscus</i>	H/P	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
74	Gavià argentat de potes roses	<i>Larus argentatus</i>	A										x	
75	Gavià caspi	<i>Larus cachinnans</i>	A				x							
76	Gavià argentat	<i>Larus michahellis</i>	S	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
COLUMBIDAE														
77	Colom roquer domèstic	<i>Columba livia f. domestica</i>	S	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

		Fenologia	G	F	M	A	Mg	J	Jl	Ag	S	O	N	D
78	Xixella	<i>Columba oenas</i>	S/A						x	x				
79	Tudó	<i>Columba palumbus</i>	S	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
80	Tórtora turca	<i>Streptopelia decaocto</i>	S	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
81	Tórtora	<i>Streptopelia turtur</i>	E/A							x	x			
CUCULIDAE														
82	Cucut	<i>Cuculus canorus</i>	E/A						x	x				
TYTONIDAE														
83	Òliba	<i>Tyto alba</i>	S/A					x	x	x	x	x		
STRIGIDAE														
84	Xot	<i>Otus scops</i>	E			x	x	x	x	x				
85	Mussol comú	<i>Athene noctua</i>	S/A								x		x	
86	Gamarús	<i>Strix aluco</i>	A						x					
APODIDAE														
87	Falciot negre	<i>Apus apus</i>	E			x	x	x	x	x	x			
88	Ballester	<i>Apus melba</i>	P/A			x	x		x					
UPUPIDAE														
89	Puput	<i>Upupa epops</i>	E			x	x	x	x	x				
MEROPIDAE														
90	Abellerol	<i>Merops apiaster</i>	E/P				x	x	x	x	x			
ALCEDINIDAE														
91	Blauet	<i>Alcedo atthis</i>	S	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
PICIDAE														
92	Colltort	<i>Jynx torquilla</i>	P/A				x							
93	Picot verd	<i>Picus viridis</i>	S	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

		Fenologia	G	F	M	A	Mg	J	Jl	Ag	S	O	N	D
94	Picot garser gros	<i>Dendrocopos major</i>	S	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
95	Picot garser petit	<i>Dendrocopos minor</i>	S	x	x	x	x	x	x			x		x
FALCONIDAE														
96	Xoriguer comú	<i>Falco tinnunculus</i>	S	x		x	x	x					x	x
97	Esmerla	<i>Falco columbarius</i>	H/A											x
98	Falcó mostatxut	<i>Falco subbuteo</i>	E/P/A				x	x	x	x	x			
99	Falcó pelegrí	<i>Falco peregrinus</i>	S/A			x	x			x	x	x		
PSITTACIDAE														
100	Cotorra de Kramer	<i>Psittacula krameri</i>	A	x	x	x	x			x	x	x		x
101	Cotorreta de pit gris	<i>Myiopsitta monachus</i>	S	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
ORIOIDAE														
102	Oriol	<i>Oriolus oriolus</i>	E				x	x	x	x				
CORVIDAE														
103	Garsa	<i>Pica pica</i>	S	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
104	Gaig	<i>Garrulus glandarius</i>	S	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
105	Gralla	<i>Corvus monedula</i>	S	x	x	x			x	x	x	x	x	x
106	Cornella negra	<i>Corvus corone</i>	S	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
REGULIDAE														
108	Brueel	<i>Regulus ignicapilla</i>	S/A		x				x				x	
REMIZIDAE														
109	Teixidor	<i>Remiz pendulinus</i>	A			x								
PARIDAE														
110	Mallerenga blava	<i>Cyanistes caeruleus</i>	S	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
111	Mallerenga carbonera	<i>Parus major</i>	S	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

		Fenologia	G	F	M	A	Mg	J	Jl	Ag	S	O	N	D
112	Mallerenga petita	<i>Periparus ater</i>	H/A	x	x	x				x	x			
113	Mallerenga d'aigua	<i>Poecile palustris</i>	S	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
ALAUDIDAE														
114	Cogullada vulgar	<i>Galerida cristata</i>	S/A									x		
115	Alosa vulgar	<i>Alauda arvensis</i>	H/A										x	
HIRUNDINIDAE														
116	Oreneta de ribera	<i>Riparia riparia</i>	P			x	x	x		x	x	x		
117	Roquerol	<i>Ptyonoprogne rupestris</i>	S	x	x	x	x	x	x	x	x			
118	Oreneta vulgar	<i>Hirundo rustica</i>	E			x	x	x	x	x	x	x	x	
119	Oreneta cuablanca	<i>Delichon urbicum</i>	E			x	x	x	x	x	x	x		
120	Oreneta cua-rogenca	<i>Cecropis daurica</i>	A				x							
CETTIIDAE														
121	Rossinyol bord	<i>Cettia cetti</i>	S	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
AEGITHALIDAE														
122	Mallerenga cuallarga	<i>Aegithalos caudatus</i>	S	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
PHYLLOSCOPIIDAE														
123	Mosquiter pàl·lid	<i>Phylloscopus bonelli</i>	E/P				x	x	x		x			
124	Mosquiter xiulaire	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	P				x	x						
125	Mosquiter comú	<i>Phylloscopus collybita</i>	H	x	x	x	x	x			x	x	x	x
126	Mosquiter de passa	<i>Phylloscopus trochilus</i>	P			x	x			x		x		
SYLVIIDAE														
127	Tallarol de casquet	<i>Sylvia atricapilla</i>	S	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
128	Tallarol gros	<i>Sylvia borin</i>	P/A				x			x				
129	Tallarol emmascarat	<i>Sylvia hortensis</i>	A					x						

		Fenologia	G	F	M	A	Mg	J	Jl	Ag	S	O	N	D
130	Tallareta vulgar	<i>Sylvia communis</i>	P		x	x								
131	Tallarol de garriga	<i>Sylvia cantillans</i>	P/A			x	x							
132	Tallarol capnegre	<i>Sylvia melanocephala</i>	S/A	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x
LOCUSTELLIDAE														
133	Boscaler pintat gros	<i>Locustella naevia</i>	A							x	x			
134	Boscaler comú	<i>Locustella luscinioides</i>	A							x				
ACROCEPHALIDAE														
135	Bosqueta vulgar	<i>Hippolais polyglotta</i>	P/A				x							
136	Boscarla dels joncs	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	P		x	x	x		x	x	x	x		
137	Boscarla de canyar	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	E/P			x	x	x	x	x	x	x		
138	Balquer	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	P/A			x	x							
CISTICOLIDAE														
139	Trist	<i>Cisticola juncidis</i>	S					x	x	x				
SITTIDAE														
140	Pica-soques blau	<i>Sitta europaea</i>	S	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
CERTHIIDAE														
141	Raspinell comú	<i>Certhia brachydactyla</i>	S	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
TROGLODYTIDAE														
142	Cargolet	<i>Troglodytes troglodytes</i>	S	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
STURNIDAE														
143	Estornell vulgar	<i>Sturnus vulgaris</i>	S	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
144	Estornell negre	<i>Sturnus unicolor</i>	A		x									

		Fenologia	G	F	M	A	Mg	J	Jl	Ag	S	O	N	D
CINCLIDAE														
145	Merla d'aigua	<i>Cinclus cinclus</i>	H	x	x						x	x	x	x
MUSCICAPIDAE														
146	Merla	<i>Turdus merula</i>	S	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
147	Griva cerdana	<i>Turdus pilaris</i>	H/A	x										
148	Tord comú	<i>Turdus philomelos</i>	S	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
149	Tord ala-roig	<i>Turdus iliacus</i>	H	x	x	x							x	x
150	Griva	<i>Turdus viscivorus</i>	S						x	x	x	x	x	x
151	Papamosques gris	<i>Muscicapa striata</i>	P/E				x	x	x	x				
152	Pit-roig	<i>Erithacus rubecula</i>	S	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
153	Rossinyol	<i>Luscinia megarhynchos</i>	E			x	x	x	x	x	x	x		
154	Cotxa blava	<i>Luscinia svecica</i>	P		x	x								
155	Mastegatatxes	<i>Ficedula hypoleuca</i>	P			x	x	x		x	x	x		
156	Cotxa fumada	<i>Phoenicurus ochruros</i>	S	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
157	Cotxa cua-roja	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	P			x	x				x	x		
158	Bitxac rogenc	<i>Saxicola rubetra</i>	P/A								x			
159	Bitxac comú	<i>Saxicola rubicola</i>	S/A		x	x						x		x
PRUNELLIDAE														
160	Pardal de bardissa	<i>Prunella modularis</i>	H	x	x	x						x	x	x
ESTRILDIDAE														
161	Bec de corall senegalès	<i>Estrilda astrild</i>	A					x						
PASSERIDAE														
162	Pardal comú	<i>Passer domesticus</i>	S	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
163	Pardal xarrec	<i>Passer montanus</i>	S	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

		Fenologia	G	F	M	A	Mg	J	Jl	Ag	S	O	N	D
MOTACILLIDAE														
164	Cuereta groga	<i>Motacilla flava</i>	P		x	x		x		x	x	x		
165	Cuereta torrentera	<i>Motacilla cinerea</i>	S	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
166	Cuereta blanca vulgar	<i>Motacilla alba</i>	S	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
167	Piula dels arbres	<i>Anthus trivialis</i>	P/A								x			
168	Titella	<i>Anthus pratensis</i>	H	x	x	x	x					x	x	x
169	Grasset de muntanya	<i>Anthus spinoletta</i>	H	x	x	x	x					x	x	x
FRINGILLIDAE														
170	Pinsà mec	<i>Fringilla montifringilla</i>	H/A	x										
171	Pinsà comú	<i>Fringilla coelebs</i>	S/H	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
172	Durbec	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	H	x	x	x	x						x	x
173	Verdum	<i>Chloris chloris</i>	S	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
174	Passerell comú	<i>Linaria cannabina</i>	H/A	x							x			
175	Cadenera	<i>Carduelis carduelis</i>	S	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
176	Gafarró	<i>Serinus serinus</i>	S	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
177	Lluer	<i>Spinus spinus</i>	H	x	x	x	x					x	x	x
EMBERIZIDAE														
178	Gratapalles	<i>Emberiza cirius</i>	S/A						x	x				
179	Sit negre	<i>Emberiza cia</i>	H/A									x		
180	Repicatalons	<i>Emberiza schoeniclus</i>	H	x	x	x						x	x	x

10.2

COMPARATIVA DEL NOMBRE D'INDIVIDUS DE DIFERENTS ESPÈCIES PRESENTS EN DIFERENTS ESTACIONS DE L'ANY (MITJANES DE NOMBRE D'INDIVIDUS EN CINQ DIES SEGUITS PER ESTACIÓ) A PARTIR DE LLISTES D'OCELLS FETES AL PASSEIG DEL TER DES DEL TRAM DE CAN LLANAS FINS EL PONT DE CAN MOLAS.

Està indicat l'estatus fenològic de les espècies, en negreta quan queda ben categoritzat amb aquestes observacions o en color quan falten dades: **sedentàries (S)**, **estivals (E)**, **hivernants (H)**, **de pas (P)** i **accidental/raresa en aquest tram (A)**.

Espècie: nom vulgar (nom científic)	Fenologia	mitjana d'individus (6-10 jul. 2020)	mitjana d'individus (6-10 oct. 2020)	mitjana d'individus (6-10 gen. 2021)	mitjana d'individus (6-10 abr. 2021)
Ànec collverd (<i>Anas platyrhynchos</i>)	S	48,6	12.6	36.4	17.8
Corb marí gros (<i>Phalacrocorax carbo</i>)	H	0	4.4	8.4	1.4
Martinet de nit (<i>Nycticorax nycticorax</i>)	E	0	0	0.4	0.4
Esplugabous (<i>Bubulcus ibis</i>)	S	0	0	3.4	0
Martinet blanc (<i>Egretta garzetta</i>)	S	2.2	1.4	1.2	1.8
Agró blanc (<i>Ardea alba</i>)	H	0	0	3	0.2
Bernat pescaire (<i>Ardea cinerea</i>)	S	0.6	2	2	0.8
Agró roig (<i>Ardea purpurea</i>)	P	0	0	0	0.2
Voltor comú (<i>Gyps fulvus</i>)	E	0.2	0	0	0
Astor (<i>Accipiter gentilis</i>)	S/A	0	0	0.2	0
Polla pintada (<i>Porzana porzana</i>)	P	0	0	0	0.2
Polla d'aigua (<i>Gallinula chloropus</i>)	S	0.8	1.6	2.4	1,8
Corriol petit (<i>Charadrius dubius</i>)	E	0.8	0	0	2
Xivitona (<i>Actitis hypoleucos</i>)	H/P/S	0	0.4	0.2	0
Xivita (<i>Tringa ochropus</i>)	H/P(S)	0	0.2	0.2	0
Gavina vulgar (<i>Chroicocephalus ridibundus</i>)	H/P	0.4	0	0	0
Gavià argentat (<i>Larus michahellis</i>)	S	28	3.6	8	5.6

Espècie: nom vulgar (nom científic)	Fenologia	mitjana d'individus (6-10 jul. 2020)	mitjana d'individus (6-10 oct. 2020)	mitjana d'individus (6-10 gen. 2021)	mitjana d'individus (6-10 abr. 2021)
Colom roquer domèstic (<i>Columba livia</i>)	S	64.8	19	26.8	26
Tudó (<i>Columba palumbus</i>)	S	7,8	8	10.6	13.6
Tórtora turca (<i>Streptopelia turtur</i>)	S	1,8	0.4	0.2	1.8
Falciot negre (<i>Apus apus</i>)	E	8	0	0	5.8
Blauet (<i>Alcedo atthis</i>)	S	0.2	1.2	0.6	0.6
Picot verd (<i>Picus viridis</i>)	S	0.2	0	0	0
Picot garser gros (<i>Dendrocopos major</i>)	S	0	0.2	0	0
Picot garser petit (<i>Dendrocopos minor</i>)	S	0	0	0.2	0
Cotorreta de pit gris (<i>Myiopsitta monachus</i>)	S	0	1.4	0.8	0
Oriol (<i>Oriolus oriolus</i>)	E	0.2	0	0	0
Garsa (<i>Pica pica</i>)	S	1	0.8	0.6	1
Gaig (<i>Garrulus glandarius</i>)	S	3.6	0.6	0.4	0
Cornella negra (<i>Corvus corone</i>)	S	1	0.6	2.6	1
Bruel (<i>Regulus ignicapilla</i>)	S/A	0.4	0	0	0
Mallerenga blava (<i>Cyanistes caeruleus</i>)	S	0.2	0.4	1.6	1
Mallerenga carbonera (<i>Parus major</i>)	S	1.8	1	1.8	1.2
Mallerenga d'aigua (<i>Poecile palustris</i>)	S	0	0	0.4	0

Espècie: nom vulgar (nom científic)	Fenologia	mitjana d'individus (6- 10 jul. 2020)	mitjana d'individus (6- 10 oct. 2020)	mitjana d'individus (6- 10 gen. 2021)	mitjana d'individus (6- 10 abr. 2021)
Oreneta de ribera (<i>Riparia riparia</i>)	P	0	0	0	1
Roquerol (<i>Ptionoprogne rupestres</i>)	S	0.2	0	0	0.2
Oreneta vulgar (<i>Hirundo rústica</i>)	E	0.8	1.4	0	14
Oreneta cuablanca (<i>Delichon urbicum</i>)	E	7.2	1.2	0	32.5
Rossinyol bord (<i>Cettia cetti</i>)	S	0.6	1.8	1	2.8
Mallerenga cuallarga (<i>Aegithalos caudatus</i>)	S	0	1.4	6	0
Mosquiter comú (<i>Phylloscopus collybita</i>)	H	0	0	2.6	0.4
Mosquiter de passa (<i>Phylloscopus trochilus</i>)	P	0	0	0	0.2
Tallarol de casquet (<i>Sylvia atricapilla</i>)	S	2.4	0	0.6	10.2
Pica-soques blau (<i>Sitta europaea</i>)	S	0	0.4	1	0.4
Raspinell comú (<i>Certhia brachydactyla</i>)	S	1	0.8	0.6	1.4
Cargolet (<i>Troglodytes troglodytes</i>)	S	1.4	0.4	0.8	1.8
Estornell vulgar (<i>Sturnus vulgaris</i>)	S	0.2	0	3	0
Merla (<i>Turdus merula</i>)	S	4	3.8	3.6	6.4
Tord comú (<i>Turdus philomelos</i>)	S	0	0	0	0.2
Pit-roig (<i>Erithacus rubecula</i>)	S	0.2	2.6	2.8	1.8
Rossinyol (<i>Luscinia megarhynchos</i>)	E	0.8	0	0	0.2

Espècie: nom vulgar (nom científic)	Fenologia	mitjana d'individus (6-10 jul. 2020)	mitjana d'individus (6-10 oct. 2020)	mitjana d'individus (6-10 gen. 2021)	mitjana d'individus (6-10 abr. 2021)
Cotxa fumada (<i>Phoenicurus ochruros</i>)	S	0,2	0.2	1.4	0,8
Pardal comú (<i>Passer domesticus</i>)	S	8.2	1.6	5.8	1
Pardal xarrec (<i>Passer montanus</i>)	S	3.6	2.2	2.6	7.8
Cuereta groga (<i>Motacilla flava</i>)	P	0	0	0	0.4
Cuereta torrentera (<i>Motacilla cinerea</i>)	S	1.6	2.8	2	3
Cuereta blanca vulgar (<i>Motacilla alba</i>)	S	3	1.4	3.2	2.6
Grasset de muntanya (<i>Anthus spinoletta</i>)	H	0	0.2	0.6	0.4
Pinsà comú (<i>Fringilla coelebs</i>)	S/H	0	0	2.4	0
Verdum (<i>Chloris chloris</i>)	S	2.6	0	0	3.4
Cadenera (<i>Carduelis carduelis</i>)	S	1	0	1.2	2,4
Gafarró (<i>Serinus serinus</i>)	S	1	0	0	1.2
Total d'espècies		40	34	42	45

ELS OCELLS DEL PASSEIG DEL TER A MANLLEU

Albert Pedro Font